

# NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2014. GADA 2. DECEMBRIS

● Nr. 89 (8456)

● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

Kāpēc skolēni slikti lasa?

4. lappusē

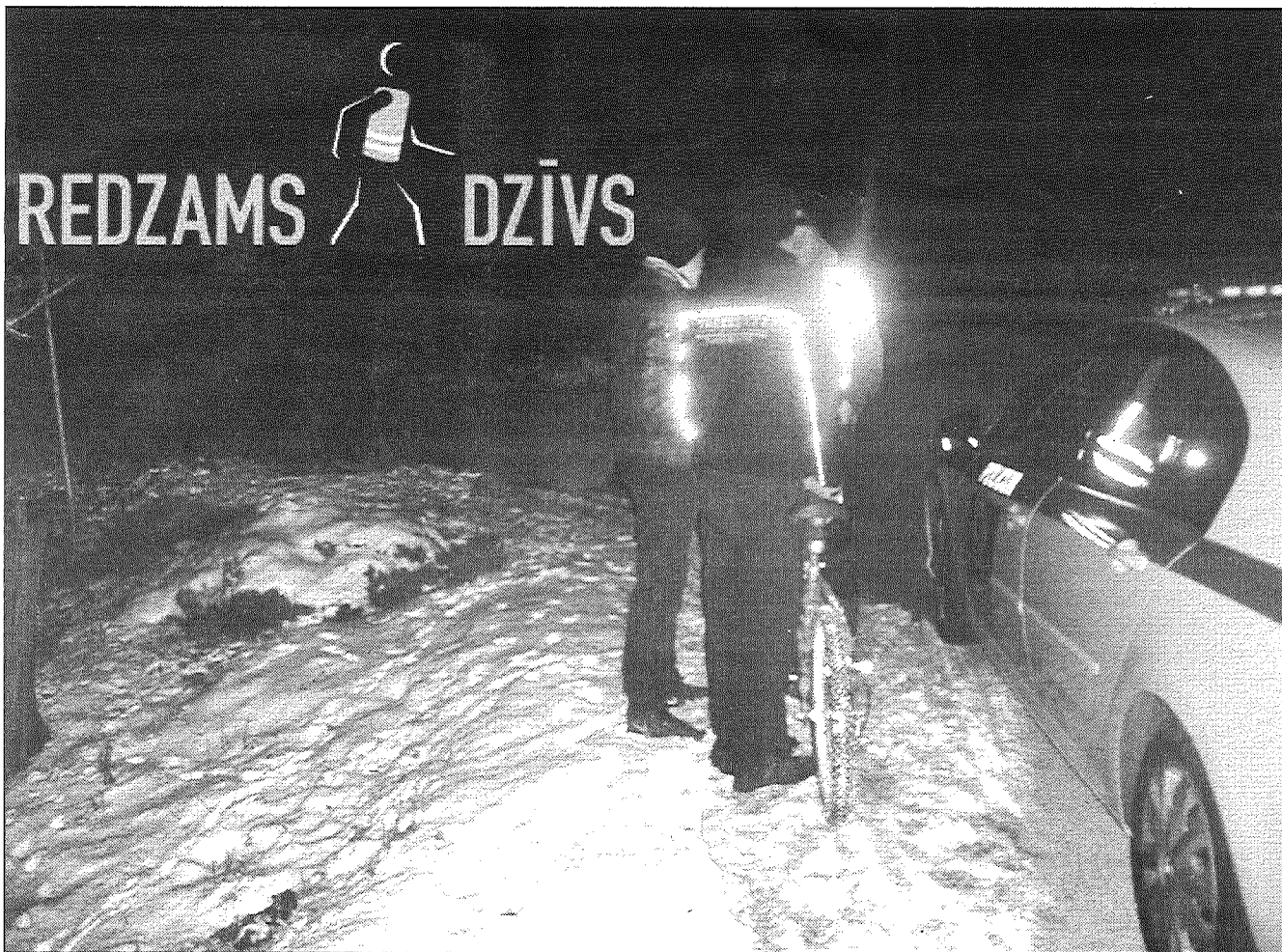
Riebiņu novadam — 10 gadi

6., 7. lappusē

Kora klase — Dziesmu svētku nākotnei

8. lappusē

## Lauku ceļi joprojām pilni «tumšo gājēju»



● Policijas reida laikā Riebiņos tika sastādīti seši administratīvie protokoli. «Tumšajiem gājējiem» izteikti brīdinājumi, tajā skaitā arī diviem Riebiņu vidusskolas audzēkņiem. Viņi teica, ka tā esot laba mācība, un solīja, ka par «gaismas vestes» nēsāšanu pārrunās arī ar vecākiem, draugiem un klases biedriem. Foto: L.Kirillova

Transportlīdzekļu vadītāji, kuriem ikdienā bieži nākas braukt pa lauku ceļiem un maziem lauku ciematniem, ar bažām sēstas pie stūres, jo, neskatoties uz policijas un Ceļu satiksmes un drošības direkcijas (CSDD) brīdinājumiem, nākas sastapt daudz «tumšo gājēju». Liela sabiedrības daļa diennakts tumšajā laikā aizvien neizmanto nedz atstarotājus, nedz gaismu atstarojošās vestes.

Par to ar policiju kopīgā reida laikā pārliecinājās arī «Novadnieks». Reidā Preiļu un Riebiņu novada teritorijā piedalījās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja patruļpolicijas nodaļas satiksmes uzraudzības rotas vecākā inspektore Jeļena Kozere un Kārtības policijas biroja patruļpolicijas nodaļas patruļdienesta

rotas kārtbnieks Raivis Lozda.

Šogad līdz oktobra beigām uz Latvijas ceļiem satiksmes negadījumos ievainoti 717 cilvēki, savukārt dzīvības bija izdzisušas 51 gājējam. Šobrīd šī bēdīgā statistika papildinājusies ar vēl vairākiem traģiskiem negadījumiem. CSDD sabiedrisko attiecību daļa informē, ka lielākā daļa jeb 67% no visiem negadījumiem notikuši tieši diennakts tumšajā laikā. Kā parasti, īpaši traģiski ir rudens un ziemas mēneši, kad cietušo skaits būtiski palielinās. Tāpēc ikviens iedzīvotājs tiek aicināts ne vien pats diennakts tumšajā laikā valkāt gaismu atstarojošo vestu un savā apģērbā izmantot gaismu atstarojošus elementus, bet rūpēties arī par līdzcilvēku redzamību uz ceļa un glābt viņu dzīvības, dāvinot «gaismas vestes».

Vecākā inspektore Jeļena Kozere atzina, ka šogad situācija krasi pasliktinā-

jusies. Kopš gada sākuma negadījumu un tajos cietušo un bojā gājušo cilvēku (arī gājēju) kopējais skaits krasi pieaudzis, pat par 30 līdz 40 procentiem. Ar ko tas izskaidrojams?

Kā vienu no varbūtējiem iemesliem vecākā inspektore min to, ka uz daudziem ceļiem tika noņemti uzstādītie fotoarādi. Autovadītāji līdz ar to kļuvuši vieglprātīgāki un brauc pārlieku ātri, nebaudoties, ka tiks pieķerti un sodīti. Tāpat ir daudz negadījumu, kad transportlīdzekļu vadītājiem tiek konstatēts alkohola reibums. Diemžēl arī no policijas puses satiksmes uzraudzība nevar notikt pietiekami intensīvi, jo krīzes laikā samazinātais finansējums kaut vai, piemēram, degvielas iegādei, līdz šim tā arī nav palielināts. Vairāk vajadzētu arī policijas darbinieku un automašīnu.

Turpinājums 10. lappusē.



ISSN 1407-9321



## TURPINĀS PRESES ABONĒŠANAS KAMPAŅA 2015. gadam.

“NOVADNIEKU”

var abonēt

“Latvijas Pasta”

nodaļās,

pie pastniekiem,

“Novadnieka” redakcijā

Brīvības ielā 14, Preiļos,

un interneta mājas lapā

[www.novadnieks.lv](http://www.novadnieks.lv)

sadaļā “Abonēšana”.

## ZIŅAS

### Skolēniem stāstis, kā īstenot sapni par savu biznesu

Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra speciālisti un biznesa atbalsta institūciju pārstāvji novembrī uzsākuši un decembrī turpinās informatīvo semināru «Īsteno sapni par savu biznesu!» ciklu. Bezmaksas semināru mērķauditorija ir vispārīgglābojošo skolu vidusskolas klašu audzēkņi.

Informatīvo pasākumu laikā jauniešiem būs iespēja smelties zināšanas un gūt nepieciešamo informāciju un praktisko pieredzi par to, kas ir business un uzņēmējdarbība, kā līdz tam nonākt, vai tas ir sarežģīti, kā arī saņemt atbildes uz aktuāliem jautājumiem.

Semināra programma ir plaša, sākot no piemēram, pirmie vienkāršie soļi no idejas līdz uzņēmumam, turpinot ar uzņēmējdarbības tiesiskajiem aspektiem un mītiem par birokrātiju, padomiem par to, kas var palīdzēt spert pirmo soli un atbalstīt arī finansiāli, līdz veiksmes stāstam no īsta uzņēmēja.

Semināri notiek visā Latgales reģionā. Līvānu 1. vidusskolā seminārs jau noritēja 27. novembrī, bet 9. decembrī pulksten 10.00 uz to pulcēsies jaunieši Riebiņu vidusskolā, savukārt 11. decembrī pulksten 14.00 seminārs sāksies Preiļu Valsts ģimnāzijā.

### Preiļu novada sociālais dienests aicina iesniegt informāciju par invaliditāti

Sakarā ar vienreizējā materiālā pabalsta 15 eiro apmērā piešķiršanu un izmaksu Preiļu novada teritorijā deklarētajiem pirmās un otrās grupas invalīdiem Preiļu novada sociālais dienests aicina iesniegt informāciju:

✓ invalīdiem, kuriem invaliditātes 1. un 2. grupa ir beigusies 2013. gadā,

✓ informēt sociālo dienestu par izmaiņām, ja invaliditātes grupa pagarināta, iesniedzot dienestā invaliditātes pagarinājumu apliecinājošus dokumentus.

Informāciju un dokumentus jāiesniedz sociālajā dienestā līdz 15. decembrim (ieskaitot).

## NACIONĀLĀS ZIŅAS

### 29. novembrī stājās spēkā likuma grozījumi, saskaņā ar kuriem nevarēs smēķēt citas personas klātbūtnē

Grozījumi likumā par tabakas izstrādājumu ierobežošanu paredz, ka smēķēt nevarēs uz daudzdzīvokļu māju lodžijām un balkoniem vai arī citas personas klātbūtnē, ja persona pret to iebildīs. Turpmāk citas personas klātbūtnē nedrīkstēs smēķēt nevienā vietā, ja persona pret to iebildīs. Ar likuma grozījumiem precizēts, ka smēķēt aizliegts ne vien izglītības un ārstniecības iestādēs, bet arī šo iestāžu lietošanā esošajās telpās. Grozījumos papildināta smēķēšanas definīcija, iekļaujot arī elektronisko smēķēšanas ierīču lietošanu. Līdz ar to turpmāk elektroniskās smēķēšanas ierīces nevarēs smēķēt visur tur, kur jau šobrīd ir aizliegts smēķēt tabakas izstrādājumus.

### "Saskaņa" kārtējo reizi rosina pareizticīgo Ziemassvētkus noteikt par brīvdienu

Partija "Saskaņa" kārtējo reizi rosina noteikt, ka 7. janvāris — diena, kad pareizticīgie un vecticībnieki svin Ziemassvētkus, — Latvijā ir jānosaka par brīvdienu. Likumprojekta anotācijā teikts, ka Ziemassvētki Latvijā kā svētku dienas ir 24., 25., un 26. decembrī. Tomēr Ziemassvētki, kurus pareizticīgie un vecticībnieki svin 7. janvārī, nav šajā likumā noteikti kā svētku diena. Kopumā Latvijā ir aptuveni 400 000 pareizticīgo un vecticībnieku, un, atzīstot par svētku dienu arī 7. janvārī, tiktu veicināta sabiedrības integrācija. Likuma izmaiņu iniciatori arī piebilst, ka šādi grozījumi labvēlīgi ietekmēs pareizticīgo un vecticībnieku attieksmi pret valsts varu. "Saskaņa" jau iepriekšējos gados vairākkārt ir rosinājusi līdzīgas izmaiņas, taču parlamenta vairākuma atbalstu šī iecere līdz šim nav guvusi.

### Dzintars uz bērna kopšanas atvaļinājuma laiku noliks deputāta mandātu

Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" "Tēvzemei un brīvībai"/LNNK (VL-TB/LNNK) līdzpriekšsēdētājs Raivis Dzintars šīs nedēļas beigās plāno doties bērna kopšanas atvaļinājumā un uz tā laiku nolikt Saeimas deputāta mandātu. Dzintars aģentūrai LETA sacīja, ka bērna kopšanas atvaļinājumā plāno doties no 4. decembra un to viņš varētu izmantot maksimums sešus mēnešus. Uz bērna kopšanas atvaļinājuma laiku politikā plāno nolikt deputāta mandātu, kā to pieļauj Saeimas kārtības rullis. Dzintara vietā šajā laikā Saeimā varētu darboties Gatis Sprūds, kurš bija pirmais "aiz stripas" Vidzemes vēlēšanu apgabala. Sprūds ar "miksto" mandātu kādu laiku strādājis Saeimā arī iepriekšējā parlamenta sasaukumā.

## NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem — 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: [www.novadnieks.lv](http://www.novadnieks.lv)

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

*Nau cita laika kā vien šis laiks. Nau cita mirkļa kā vien šis mirklis. Tagad ir viss, kas pastāv... N.D. Volks*

## OECD: Ar laiku Latvijas skolu sistēmai būs jāsašaurinās

Demogrāfijas tendences rāda, ka agrāk vai vēlāk skolu sistēmai Latvijā būs jāsašaurinās, norādījis OECD pētnieks Marko Kols.

Pedagogu darba samaksas modeļa darba grupai Kols uzsvēris, ka Latvijā nepieciešams domāt par lielāku skolēnu skaita proporciju uz vienu skolotāju, jo pašreiz daudzās lauku skolās tas ir pat vairākas reizes mazāks, nekā vidēji Eiropā.

OECD pētnieks skaidroja, ka Latvijas izglītības sistēmas, tostarp pedagogu atalgojuma vājie punkti ir šaura un nepietiekama izpratne par skolotāja pienākumiem, kā rezultātā tiek neveiksmīgi identificēti skolotāju svarīgie pienākumi, piemēram, sagatavošanās, audzēkņu vērtēšana un konsultēšana. Tāpat esošais modelis nepilnīgi ņēmis vērā

dažādas izglītojamo vajadzības.

Tāpat Kols uzsvēris, ka pedagogu atalgojuma aprēķināšana, kas Latvijā notiek pavisam neilgi pirms jaunā mācību gada sākuma, rada neskaidrību un kavē efektīvu plānošanu.

Esošajā modeli trūkst efektīvas kvalitātes pakāpju integrēšanas, turklāt zemais atalgojums un zemais profesijas statuss nepiesaista darbam labākos augstskolu absolventus un profesionāļus. Kols uzsvēra, ka Latvijā joprojām ir viens no zemākajiem atalgojumiem Eiropā.

Pie pašreizējā modeļa trūkuma viņš minēja arī pašvaldību autonomiju, kas ne vienmēr spējot pareizi un adekvāti sarēķināt tai piešķirto naudu. Brīvība rada situāciju, kad par vienu darbu pedagogi saņem atšķirīgus atalgojumus, kas degradē principu «Nauda seko skolēnam».

Tomēr pašu modeļa pamatprincipu, kad līdzekļu sadalījums balstās uz skolēnu skaitu, viņš nosaucis par labu. Runājot par jauno pedagogu darba samaksas modeli, Kols norādīja, ka skolēnu skaita principam ir jāaglabājas.

Obligāti būtu jānodrošina ātrāku skolēnu skaita noskaidrošana, tādējādi nodrošinot arī ātrāku finansējuma piešķiršanu. Tāpat ir jāpaaugstina minimālā alga, kā arī jāpaceļ maksimālās algas griesti. Atalgojums ir jāsaista ar kvalitāti, proti, jāsaista ar kvalitātes pakāpēm, uzsvēra Kols.

Kā ziņots, Izglītības un zinātnes ministrija kopā ar darba grupu ir izstrādājusi divus jaunus pedagogu darba samaksas modeļus, pirmais no kuriem paredz esošā «Nauda seko skolēnam» modeļa pilnveidi, bet otrs — pāreju uz pilna laika darba slodzi.

## Prezidents ierosina palielināt valsts finansējumu politiskajām partijām

Valsts prezidents Andris Bērziņš ierosinājis palielināt valsts finansējumu politiskajām partijām. Tādējādi plānots samazināt politisko partiju atkarību no privātajiem ziedotājiem. Tāpat tiek piedāvāts noteikt ziedojumu politiskajām partijām ne vairāk kā vienas minimālās mēneša darba algas apmērā kā attaisnotos izdevumus likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» izpratnē.

Kā informēja prezidenta Preses dienestā, Bērziņš, pildot 12. Saeimas 4. novembra runā pausto apņemšanos, Saeimas priekšsēdētājam Inārai Mūrnieci (VL-TB/LNNK) iesniedza likumdošanas iniciatīvu, kas pamatojas uz prezidenta izveidotās Ekspertu grupas pārvaldības pilnveidei ziņojumu «Politisko partiju sistēmas pilnveidošanas iespējas».

Ziņojumā iekļauta situācijas analīze un priekšlikumi, un tas izstrādāts ar

mērķi stiprināt un veidot atbildīgākas politiskās partijas, bez kurām demokrātiska valsts nevar pastāvēt. Lai veicinātu diskusijas un konstruktīvu darbu likumprojektu izstrādē, iniciatīvā iekļautas arī vairākas iespējamo normatīvo aktu grozījumu redakcijas.

Lai palielinātu politiskās partijas biedru ietekmi attiecīgajā politiskajā partijā, prezidents iesaka noteikt, ka Saeimas vēlēšanu kandidātu sarakstu paraksta arī vismaz 100 attiecīgās politiskās partijas vai politisko partiju apvienības biedri. Tāpat prezidents ierosina, ka partijas statūtos jānosaka kārtība, kādā biedrs var pieprasīt jautājuma iekļaušanu partijas biedru sapulces darba kārtībā.

Savukārt, lai paaugstinātu politisko partiju leģitimitāti, tiek rosināts noteikt, ka partijām un partiju apvienībām, lai piedalītos Saeimas vai Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jābūt ne mazāk kā 500 biedru. Tāpat priekšlikumos paredzēts, ka politiskajām partijām, kuras vēlas

piedalīties Saeimas vēlēšanās, jābūt dibinātām ne vēlāk kā vienu gadu pirms tām.

Priekšlikumos arī paredzēts, ka vēlētajam būtu jāpiešķir tiesības tam deputātu kandidātu sarakstam, par kuru vēlētais balso Saeimas vēlēšanās, pievienot ne vairāk kā trīs citos sarakstos iekļautos kandidātus, ko vēlētais īpaši atbalsta.

«Sabiedrības uzticība parlamentārajai sistēmai un šīs sistēmas sekmīgums ir atkarīgs no politiskajām partijām,» vēstulē norādījis prezidents. «Turklāt parlamentārās sistēmas izveidošana parasti ir liels izaicinājums jaunajām valstīm. Pēc savas būtības politiskās partijas ir pamats, kurā sakņojas parlamentārā sistēma. Uzskatu, ka politiskajām partijām jādarbojas ar mērķi pārstāvēt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu, nevis īslaicīgas, šauras personu grupu intereses, kā arī jārod risinājumi, lai veicinātu vēlētajū aktivitāti,» uzsvēris Bērziņš.

## Jauniešiem radīta iespēja iegūt profesiju bez maksas

Jauniešiem, kas vēlas gada vai pusotra gada laikā apgūt arodu, no 1. decembra ir iespēja pieteikties Eiropas Savienības (ES) fondu atbalstītajās profesionālās izglītības programmās. Sogad projektā iesaistījušās 34 profesionālās izglītības iestādes visā Latvijā, informē Kristīne Keiča, VIAA Komunikācijas un programmu publicitātes nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste.

Lai bez maksas iegūtu profesiju, jauniešiem jābūt vecumā no 17 līdz 29 gadiem, ar vismaz pamatskolas vai vidusskolas izglītību. Mācīties var arī tie jaunieši, kas jau apguvuši kādu profesiju, taču kvalifikācija nevar būt iegūta pēdējā gada laikā. Jaunieši vienlaikus var būt reģistrējušies Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) kā bezdarbnieki vai darba meklētāji. Šiem pretendentiem jāievēro, ka vienlaikus ar profesijas apguvi nav iespējams saņemt finansiālu atbalstu NVA īstenoto projektu ietvaros. Mācību laikā, atkarībā no sekmēm, jaunieši var saņemt stipendiju no 70 līdz

115 eiro mēnesī. Audzēkņiem tiek nodrošināta bezmaksas dzīvošana skolas dienesta viesnīcā un apmaksāti ceļa izdevumi un naktsmitne kvalifikācijas prakses laikā. Tāpat prakses laikā jauniešiem tiek apmaksāta civiltiesiskā apdrošināšana un obligātā veselības pārbaude, ja to paredz izvēlētais profesijas specifika. Programmas ietvaros jaunieši saņems karjeras atbalstu un konsultācijas un varēs izlīdzināt zināšanu robus matemātikā, fizikā, ķīmijā vai bioloģijā, ja zināšanas šajos vispārīgajās priekšmetos būs nepieciešamas profesijas apguvei.

«Si ir ļoti vajadzīga un efektīva iespēja jauniešiem salīdzinoši īsā laika periodā un bez maksas apgūt pieprasītu profesiju, tādējādi būtiski uzlabojot savas iespējas darba tirgū. Plānojam, ka līdz 2018. gadam Jauniešu garantijas otrās kārtas projekta ietvaros profesiju iegūs vairāk nekā 6000 jauniešu, kuru amata prasmes ir pieprasītas darba devēju vidū,» atzina Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) direktore Dita

Traidās.

Kopā profesionālās izglītības iestādes VIAA īstenotajā ES fondu Jauniešu garantijas otrās kārtas projektā «Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana garantijas jauniešiem ietvaros» piedāvā apgūt 63 profesijas. Topošajiem profesionāļiem ir iespēja apgūt tādas amatus kā būvtehniķis, māsas asistents, lauku īpašumu apsaimniekotājs, frizieris, pavārs, metinātājs, elektrīķis u.c. Pilns programmu saraksts pieejams nacionālajā izglītības iespēju datubāzē [www.niid.lv](http://www.niid.lv).

Uzņemšana pusotra gada profesionālās izglītības programmās notiek no 1. decembra līdz 6. janvārim, bet pieņemšanu mācībām vienu gadu ilgajās programmās profesionālās izglītības iestādes pieņems līdz 17. februārim. Mācības pusotra gada programmās sāksies 2015. gada 12. janvārī, bet viena gada programmās 2015. gada 23. februārī.

Vairāk informācijas par iesaistīšanas projektā var iegūt [www.viaa.gov.lv](http://www.viaa.gov.lv) sadaļā «VIAA īstenotie projekti».

# Sešpadsmi to reizi gada noslēguma ballē — pateicības vārdi zemniekiem

Pagājušajā ceturtdienā, 27. novembrī, dažas dienas pirms Adventa sākuma Riebiņu kultūras centrā bijušā Preiļu rajona lauksaimnieki pulcējās uz kārtējo Zemnieku gada balli. Tā ir stingri ievērojama tradīcija, jo šāds pasākums notika jau sešpadsmi to reizi, vienīgi norises vietas mainījušās.

Gada nogale ir laiks, kad ikviens cenšas atrast mirkli pārdomām par aizvadīto, atskatīties uz paveiktajiem darbiem un, protams, plānot veicamo nākamgad. Prieks par to, ka šajā visai nozarei nebūt ne vieglajā ekonomiskajā situācijā ap 160 lauksaimnieki pulcējās kopīgajos svētkos, gandarījumu izsaka Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļas vadītāja Mārīte Vucenlīdzāne. Tas apliecina, ka lauku ļaudis spēj ieraudzīt un baudīt to labo, kas ir ap mums, neskatoties uz ikdienas raizēm. Zemnieka dzīve ir kā klavieru taustiņi — ir gan baltie, gan melnie, ir veiksmīgi un ar bagātu ražu aizvadīti gadi, ir arī neveiksmes. Dažkārt, kā tas ir šobrīd, ekonomiskā situācija Latvijā, Eiropā un pasaulē pārtikas produktu ražotājiem nav labvēlīga, bet tāpēc jau lauki nepaliek tukši. Par to paldies cilvēkiem, kuri stingri turas pie zemes. Klātesošajiem tika vēlēts darīt labu un redzēt labu. Vakarā gaitā dzirkstīja satikšanās prieks, valdīja gaišs un jauks noskaņojums.

Pasākumā tika teikti pateicības vārdi visiem lauksaimniekiem, bet īpaši tiem, kuri aktīvi iesaistījušies dažādos projektos, līdzās nebeidzamajiem ikdienas darbiem uzņemoties papildus rūpes un pienākumus.



● Darbīgākie, čaklākie un veiksmīgākie Livānu, Preiļu, Vārkavas un Riebiņu novada zemnieki kopējā fotogrāfijā Zemnieku gada ballē Riebiņos. Foto: Minox.

**Par veiksmīgu sadarbību 2014. gadā un sekmīgu dalību «Piena lopkopības interešu grupā»:**

- ✓ zemnieku saimniecībai «Mucinieki» no Preiļu novada;
- ✓ zemnieku saimniecībai «Jāņumājas» no Preiļu novada;
- ✓ zemnieku saimniecībai «Veidulī» no Riebiņu novada;
- ✓ zemnieku saimniecībai «Nelķes 92» no Livānu novada;
- ✓ zemnieku saimniecībai «Palmas» no Preiļu novada.

**Par veiksmīgu sadarbību 2014. gadā un demonstrējumu ierīkošanu «Laukaugiem kaitīgo organismu ierobežošanas integrētā saimniekošanas sistēmā»:**

- ✓ zemnieku saimniecībai «Korsikova» no Preiļu novada.

**Par veiksmīgu sadarbību 2014. gadā un demonstrējuma ierīkošanu «Zālējumu projekta ietvaros»:**

- ✓ zemnieku saimniecībai «Gribolva» no Riebiņu novada;
- ✓ zemnieku saimniecībai «Upmalu Mājas» no Riebiņu novada.

**Par veiksmīgu sadarbību 2014. gadā un dalību ES ELFLA atbalsta projekta «Integrētā graudaugu un rapša audzēšana»:**

- ✓ zemnieku saimniecībai «Vairogs» no Riebiņu novada.

**Nomināciju «Ģimene lauku sētā 2014» saņēma:**

- ✓ Brūveru ģimene no zemnieku

saimniecības «Brūveri» Livānu novadā;

- ✓ Bračku ģimene no zemnieku saimniecības «Kapteiņi» Livānu novadā;

- ✓ Purviņu ģimene no zemnieku saimniecības «Salniņas» Vārkavas novadā;

- ✓ Bitinas ģimene no zemnieku saimniecības «Sermuļi» Vārkavas novadā;

- ✓ Puduļu ģimene no zemnieku saimniecības «Sudrabiņi» Riebiņu novadā;

- ✓ Ivanānu ģimene no zemnieku saimniecības «Ivanānu Mājas» Riebiņu novadā.

Pasākuma rīkotāji saka paldies Riebiņu novada domei un kultūras centra darbiniekiem par atsaucību un laipno uzņemšanu, visiem, kas palīdzēja, atbalstīja un ikdienā kā labi sadarbības partneri ir līdzās zemniekiem, noslēgumā teica M. Vucenlīdzāne.

L. Kirillova

# Saruna ar ekspertiem par bērnu audzināšanu un izglītošanu

Aizvadītajā svētdienā Preiļu 1. pamatskolā mājīgā gaisotnē, degot pirmajai Adventes svecei, pie kafijas tases un našķiem pulcējās bērnu vecāki, pārsvarā gan jaunās māmiņas. Šeit notika biedrības «Ģimenes atbalsta centrs «Puķuzirnis»» rīkotā saruna ar ekspertiem par bērniem, viņu audzināšanu un izglītošanu. Par raitu pasākuma norisi un sirsnīgu atmosfēru rūpējās biedrības valdes locekle Ingūna Zīmele.

Uz tikšanos uzaicinātie eksperti runāja par lietām, kas ir svarīgas visās ģimenēs, — kā savam bērnam dot pašu labāko audzināšanu un izglītošanu, lai viņš izaugtu par gudru, vispusīgi attīstītu cilvēku un cik tas ir atkarīgs no vecākiem, cik — no valstī pastāvošās izglītības sistēmas, kurā agrāk vai vēlāk bērns nokļūst. Arī Latvijā ir pietiekoši daudz pieredzes, lai bērns varētu iegūt izglītību, mācoties nevis parastās, bet alternatīvajās skolās. Ko tas prasa no vecākiem? Kādi ir alternatīvās izglītības plusi un mīnusi? Cik lielā mērā topošā personība var attīstīties brīvi, un vai vēlāk bērnam nerodas grūtības, iekļaujoties parastās skolas un sabiedrības dzīvē? Ko vecāki var darīt savu bērnu labā, ja viņiem liekas, ka skolā bērna spēju attīstībai nav labvēlīga vide, un kas šajā ziņā ir paredzēts likumdošanā? Atbildes uz šiem un daudziem citiem līdzīgiem jautājumiem varēja saņemt no uzaicināto ekspertu stāstījuma.

Interesanta bija sociālās pedagoges, triju meitu māmiņas **Danas Lahtionovas**, kas savus bērnus māca mājniecībā, uzstāšanās. Viņa pārsteidza ar savu lielo apņēmību un uzdrīkstēšanos mācīt meitas — 1. un 2. klases skolnieces — mājās. Trešais bērniņš vēl nav sasniedzis skolas vecumu. Latvijas likumi un pamatnostādnes attiecībā uz izglītību kopumā ir labas, atzīst Dana Lahtionova, bet tas, kā tas viss tiek realizēts dzīvē, ir atkarīgs no konkrētajām izglītības iestādēm. Kaut arī likumā par izglītību viens no veidiem, kā bērnam iegūt obligāto izglītību, ir paredzēta arī iespēja bērnu mācīt mājās — pašmācības ceļā, realitātē viņai nācies



● Biedrības «Ģimenes atbalsta centrs «Puķuzirnis»» rīkotajā pasākumā vecāki ar interesi piedalījās sarunā par bērniem draudzīgāku skolu veidošanu. Foto: L. Rancāne

saskarties ar izglītības iestāžu ierēdniecisko attieksmi un neizpratni, kāpēc viņai tas vajadzīgs. Nezaudējot apņēmību un gribu pašai mācīt savus bērnus, Danai nācās saņemt atteikumus no vietējām skolām sadarboties ar viņu, jo arī mācīšanai mājās vajadzīga piesaiste kādai izglītības iestādei. Kaut arī ģimene dzīvo Krāslavas novadā, šāda iespēja tika atrasta Daugavpilī, kur sapratni izrādīja kāda skola. Danas ģimenei bija vajadzīga skola, kurā mācības notiek mazākumtautības bērniem, jo ģimenē runā krievu valodā. (Pati meitu māmiņa perfekti pārvalda latviešu valodu.) Bieži vien skola sadarbību ar vecākiem saprot tā, ka vecāki izpilda skolas izvirzītās prasības, bet es uzskatu, ka sadarbība ir kaut kas savādāks, viņa teica. Piedzīvojusi, ka skolotāji no viņas bērniem atsakās, jo mamma uzdod pārāk daudz jautājumu, kas it kā apšaubā pedagogu kvalifikāciju. Šķietami vienkāršais — izglītojamiem vecākiem pašiem sniegt sākumskolas līmeņa zināšanas saviem bērniem — izrādījies tik sarežģīts, ka vecāki ar mazāku apņēmību

tam, droši vien, netiktu pāri.

Dana Lahtionova stāstīja gan par pozitīvo šāda veida izglītošanu, gan arī par atsevišķiem mīnusiem. Viņas bērni nav stresaini, viņiem nav katru rītu agri jāceļas, lai nonāktu skolā, viņi ir pasargāti no skolās valdošās burzmas, vienaudžu konfliktiem, viņi netiek steidzināti noteiktu uzdevumu paveikt noteiktā laikā, viņu mācīšanās galvenais ir rezultāts, lai konkrētais uzdevums tiktu apgūts, bet nevis laiks, cik ātri tas tiek veikts, un tam līdzīgi, mācībās brīvi var izvēlēties metodi. Savukārt grūtāk ir ar pašdisciplīnu, jo mācību programma tomēr jāizpilda noteiktā laikā, izdarīt to, ko ne pārāk gribas darīt, bet kas noteikti ir jāveic, mamma ne vienmēr var veltīt pietiekoši daudz laika sev kā personībai. Nācies arī «uzaudzēt sev biežāku ādu», jo tajās reizēs, kad ir radušās kādas mācīšanās grūtības, kā tas var būt arī katram bērnam parastā skolā, Danas gadījumā nereti no skolotājiem tiek saņemta atbilde, — tas ir tāpēc, ka jūsu bērni mācās mājās. Tomēr kopumā šīs skolas pedagogus māmiņa vērtē kā pozī-

tīvus, pretimnākošus, atvērtus.

Lahtionovu ģimenē nolemts, ka bērni mācīsies mājās no 1. līdz 4. klasei. Pārejot uz pamatskolas posmu, visticamāk, mācības tiksot turpinātas skolā, taču tiek pieļauta arī iespēja, ka mājās.

Dana stāstīja, ka pēc viņas rīcībā esošās informācijas Latvijā ir apmēram desmit ģimenes, kuru bērni mācās mājās, taču iespējams, ka tādu ir vairāk. Mājmācība izplatīta citās pasaules valstīs, īpaši ASV.

Vai visiem pieņemama Lahtionovu ģimenes pieredze, vai pietiek uzņēmības cīnīties par šādām iespējām, vai vispār būtu vēlme un iespējas kaut ko darīt? Taču šīs sievietes stāstījums klātesošajiem varbūt pirmo reizi lika aizdomāties par alternatīvo izglītību.

Savādāku skatījumu uz mācīšanu sniedza arī tētis, kurš aicina daudz domāt par bērnu zinātkāres veicināšanu un attīstīšanu, zinātkāres centra «Zili brīnumi» īpašnieks **Aldis Kalniņš**.

**Vitolu ģimene** — Rasa un Ģirts — stāstīja par latviskās dzīvesziņas audzināšanu. Ar svētigiem Adventes vārdiem un pārdomām par ģimenes dzīvi klātesošos uzrunāja priesteris **Juris Zarāns**.

Šajā tikšanās reizē māmiņas uzzināja arī par vecāku atbalstītu un iniciētu skolu — Ikšķiles brīvo skolu, tautskolas «99 Baltie zirgi» filiāli, par Montessori metodikas pielietošanu bērnu audzināšanā, tika aicināti aizdomāties par to, ka, vērojot, kā bērns atklāj pasauli, arī vecākiem nozīmē no jauna atklāt to pašiem.

**Brigīta Arbidāne**, biedrības «Latvijas vecāku kustība» pārstāve informēja par šo biedrību. Tā izveidota 2011. gadā, apvienojoties vecākiem no piecām Latvijas pilsētām, lai aktivizētu pārmaiņas izglītībā, bet pašlaik biedrībā darbojas 19 pilsētu un novadu vecāki, pedagogi, izglītības iestāžu vadītāji. Biedrība iestājas par bērniem piemērotas un uz sadarbību vērstas Latvijas izglītības sistēmas pilnveidošanu, attīstot vecāku līdzdalību izglītībā un tādējādi veicinot bērniem draudzīgu skolu veidošanu.

L. Rancāne

# Kā atraisīt bērnu lasītprieku

Bērnu lasītprasme vistiešākajā veidā ir saistīta ar viņu sekmēm mācībās. Ja bērns slikti lasa, viņš nesaprot lasītā teksta saturu, matemātikas, fizikas uzdevumus, mācību vielu vēstures, ģeogrāfijas vai citās mācību grāmatās; Latvijas 15 gadus vecu skolēnu lasītprasme, salīdzinot ar pasaules valstīm, ir zem vidējā līmeņa; kā bērnu lasītprasmes paaugstināšanā var palīdzēt bibliotēkas, — šie bija galvenie jautājumi, kas tika apspriesti Latgales reģiona konferencē «Lasītprasmes veicināšana Eiropā un Latvijā».

Kupls bibliotēkas darbinieku un citu interesentu skaits piedalījās Preiļu galvenās bibliotēkas, Bērnu literatūras nodaļas un Europe Direct Austrumlatgālē rīkotajā Latgales reģiona konferencē «Lasītprasmes veicināšana Eiropā un Latvijā», kas 28. novembrī notika Preiļu galvenajā bibliotēkā.

Ievaddaļā pēc konferences rīkotāju un Preiļu novada domes pārstāvju apsveikumiem viesiem videouzrunā pie klātesošajiem vērsās Sīlvija Treļjaka, Latvijas Nacionālās bibliotēkas bērnu literatūras centra vadītāja. Runājot par lasītprasmes pētījumiem, tie liecina, ka Latvijā ir ļoti daudz bērnu, kam ir lasīšanas problēmas, un ar tām jāstrādā arī bibliotēkās. Tikai 2,9 procenti no Latvijas skolēniem 15 gadu vecumā ir ar ļoti labām lasīšanas prasmēm. Tas ir ļoti zems rādītājs. Tāpēc skolām un bibliotēkām ir jāsadarbojas kopīgam mērķim — lasīšanas prieka atīstīšanā, kas ir pats galvenais lasīšanā.

Ar tēmu «Lasītprasmes mācīšana Eiropā: mērķrādītāji un labas prakses paraugi» uzstājās Eurydice Latvijas nodaļas, Valsts izglītības attīstības aģentūras pārstāvis Viktors Kravčenko. Eurydice nodaļas darbojas visās Eiropas Savienības valstīs, un šī tīkla uzdevums ir apkopot informāciju par izglītību Eiropā.

## No Viktora Kravčenko uzstāšanās (saisināti)

Eiropas Savienības valstu izglītības ministri ir vienojušies, ka līdz 2020. gadam to piecpadsmitgadīgo skolēnu skaits, kuriem ir zemas prasmes lasīšanā, jāsamazina līdz 15 procentiem un mazāk. Pašreiz ES vidējais rādītājs ir 17,8 procenti no 15 gadus veciem skolēniem ar sliktām lasīšanas prasmēm. Latvijā pēc starptautiskajiem skolēnu novērtēšanas programmas datiem šādu skolēnu ir 17 procenti. Pie tam izrādās, ka meiteņu lasītprasme ir labāka nekā zēniem. Latvijas rādītāji kopumā, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības valstīm, ir vidējā līmenī. Savukārt starptautiskās skolēnu novērtēšanas kontekstā Latvijas skolēnu lasītprasmes sasniegumi ir zem vidējā līmeņa. Salīdzinot ar visas pasaules valstu skolēnu lasītprasmi, labākie rezultāti ir Austrumāzijas valstu skolu jauniešiem. Saskaņā ar šo programmu iepriekšējā novērtēšana notika 2012. gadā, nākošā būs 2015. gadā. Šīs programmas rezultāti atklāja, ka Latvijā ir ļoti mazs to skolēnu skaits, kuriem lasīšanas prasme ir visaugstākajā līmenī. Visaugstākajam — sestajam

kompetences līmenim — atbilda tikai 0,3 procentu Latvijas skolēnu lasītprasmes. Latvijas Universitātes pētnieki atzīst, ka no katrām 1000 skolēniem tikai trijiem ir augstākā līmeņa lasītprasme. Attiecīgi visu Latvijas skolu devītklasnieku, kas ir 20 000 skolēni, grupā ar visaugstākajām lasītprasmes iemaņām ir tikai 60 skolēni, kam starptautiskajā salīdzinājumā būtu augstākā kompetences prasme. Tas ir ļoti maz. Taču problēma ir nevis tajā apstākļi, ka mūsu valstī nebūtu talantīgu skolēnu, bet gan tajā ziņā, ka viņu talanti netiek atrasti un atmodināti.

Latvijas zēnu lasītprasme ir zemāka par citu valstu skolēnu vidējo lasītprasmes līmeni. Latvijas Universitātes pētnieki uzsver, ka, aptaujājot Latvijas skolēnus, viņi atbildējuši, ka nav lasītprieka. Tā ir problēma, — kā atmodināt lasītprieku, īpaši zēnos, kam nepatīk lasīt.

Runājot par Latvijas izglītības politikas plāniem lasītprasmes veicināšanai, šogad parlaments apstiprināja šīs politikas vadošās nostādnes 2014. — 2020. gadam. To virsmērķis ir kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai un cilvēku labklājībai, un ilgtspējīgai valsts izaugsmei. Šī virsmērķa sasniegšanā galvenā vieta ir lasītprasmei, ne digitālās kompetences, ne svešvalodu kompetences, ne uzņēmējdarbības kompetences bez lasītprasmes neatīstīt. Līdz 2020. gadam jāpanāk, lai vismaz septiņi procenti skolēnu atbilstu visaugstākajam lasītprasmes līmenim. Tie, kas labi lasa, — saprot, prot analizēt, salīdzināt un izdarīt secinājumus. Tāpat mērķis ir samazināt slikti lasošo skolēnu skaitu.

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) noteikusi vienotas prasības piecādīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanā skolai. Bērniem, beidzot šo apmācību, ir jāprot lasīt un saprast atsevišķus vārdus un vienkāršus teikumus. IZM arī noteikusi, ka skolēnu ar sliktām sekmēm nedrīkst tā vienkārši atstāt uz otu gadu. Nereti sliktu sekmju pamatā ir vāja lasītprasme. Skolēnam ir jāsniedz visa iespējamā palīdzība, lai lasīšanas spējas uzlabotos, lai viņš varētu saprast uzdevumu tekstu, mācību priekšmetu vielu.

Lasītprasmes veicināšanā Eiropas valstīs ne vien skolā, bet arī sabiedrībā kopumā uzsvērtā lasītprieka loma. Nav vienotas receptes, ar kuras palīdzību lasītprieku varētu veicināt un atraisīt. Katrā valstī to dara atšķirīgi. Tas atkarīgs no konkrētās vietas, ģimenes, sabiedrības, skolām, bibliotēkām un citām kultūras un izglītības iestādēm, no sabiedriskajām organizācijām. Piemēram, Itālijas skolās veicina pozi-



● Konferencē «Lasītprasmes veicināšana Eiropā un Latvijā» dalībnieki Preiļu galvenajā bibliotēkā.

tīvu attieksmi pret literatūru, Īrijā skolēnus aicina pastāstīt, kādas grāmatas viņiem patīk, Kīprā skolā bērniem tiek paredzēts noteikts laiks lasīšanai, kad viņi lasa to, kas viņiem patīk. Latvijā, Spānijā un citās valstīs uz skolām un bibliotēkām aicina rakstniekus.

Ir ļoti svarīgi pēc iespējas agrāk konstatēt bērna lasīšanas grūtības un laicīgi sniegt viņam nepieciešamo palīdzību to novēršanā. Dažās Ziemeļeiropas valstīs tiek sagatavoti un apmācīti speciāli lasītprasmes skolotāji. Skolēnu starptautiskajā novērtēšanas programmā līdz ar to Lielbritānijas, Dānijas, Norvēģijas, Īrijas skolēniem ir labi rezultāti. Arī Polijā pēdējo gadu laikā sākuši strādāt skolotāji, kas ir specializējušies lasītprasmes mācīšanā. Bet kopumā no Eiropas valstīm starptautiskajā salīdzināšanas programmā labākie rezultāti ir Somijas, Igaunijas, Īrijas un Polijas bērniem.

Skolēnu lasītprasmes veicināšanā liela nozīme ir ne tikai skolām, bet arī ārpuskolas iestādēm, tajā skaitā bibliotēkām. Skolas iesaistās Dzejas dienās, Imanta Ziedoņa mēnesī un citos pasākumos, kas veicina lasītprasmes paaugstināšanos. Eiropas pieeja ir saistīt lasītprasmi ne tikai ar valodas un literatūras stundām. Piemēram, Norvēģijā daudzās skolās ieviesta tāda iniciatīva, ka notiek 20 minūšu ilgs rīta skrējieni, kurā bērni piedalās kopā ar skolotājiem, bet pēc tam visi 20 minūtes lasa.

## Pieredzes apmaiņa

Tālākajā konferencē gaitā par publiskās bibliotēkas lomu neformālajā izglītībā runāja Utenas (Lietuva) A. un M. Miškiniai publiskās bibliotēkas direktore Vida Garunkštīte. Viņa pastāstīja, ka bibliotēkai ir divas nodaļas un 20 nodaļas lauku teritorijā, arhīvs ar 150 tūkstošiem vienībām dokumentu, kurš ir atvērts un pieejams ikvienam. Dienā šajā



● Par Latvijas skolēnu lasītprasmi starptautiskajā kontekstā stāsta Viktors Kravčenko. Foto: I. Kirilova

bibliotēkā tiek apkalpoti 600 apmeklētāji, ir 50 interneta pieejas punkti, iespēja izmantot bezvadu interneta sakarus, pieeju pie domēna bāzes bez citiem resursiem. Bērnu lasītprieka veicināšanai tiek rīkotas viktorīnas, konkursi, izstādes, tautas naktis pasaku lasīšanā, galda teātra spēlēšana, pasaku lasīšana un teikšana. Projekta «Spēlējoties mācāmie» ietvaros notiek sociāli izglītojoša spēle «Iššūķis». Bibliotēka ir jauniešu tikšanās vieta, kur viņiem notiek prāta cīņas, dzejas lasīšana, tikšanās ar jauniešu lideriem, kino vakari, var saņemt EuroDesk un Europe Direct informāciju.

Bibliotēkas ikdiena bagāta ar dažādiem pasākumiem iedzīvotājiem. Tajā notiek diskusiju klubs, tikšanās ar rakstniekiem, politiķiem, mākslas, kultūras pārstāvjiem, teātra un muzikālie dzejas vakari. Pie bibliotēkas atvērta Trešā gadsimta universitāte, kurā darbojas politoloģijas, mākslas, vesela dzīvesveida, kultūras un tūrisma iepazīšanas, skaitļļu kompetences fakultāte. Bibliotēka ir izstrādājusi vairāk nekā 30 projektus, no kuriem seši ir starptautiski. Vida Garunkštīte pastāstīja vēl daudz interesantu

lietu par to, kā strādā viņas vadītā bibliotēka. Šīs pašas bibliotēkas informācijas nodaļas vadītāja Laima Lapiniene pastāstīja par izglītojošo spēli «The Challenge», kas palīdz bērniem atgriezties skolā. Savukārt Ignalinas (Lietuva) publiskās bibliotēkas direktore Loreta Alekniene uzstājās ar tēmu «Partnerība un sadarbība starptautiskajā projektā «Lasītprasmes attīstība caur radošumu»». Konferencē tālākajā gaitā uzstājās Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova, kas pastāstīja par publiskās bibliotēkas lomu lasītprasmes veicināšanā. Preiļu 1. pamatskolas bibliotēkas vadītāja Janina Beļajeva dalījās pieredzē par skolu bibliotēku lomu lasītprasmes veicināšanā. Par savu pieredzi bērnu piesaistīšanā bibliotēkai stāstīja Dubultu bērnu bibliotēkas vadītāja Ingūna Radziņa.

Konferences beigu daļā notika darbs grupās, prezentācijas un diskusijas. Par moderatorēm darbojās Vilhelmine Jakimova un Solvita Erta, Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja un vecākā bibliotekāre.

L.Rancāne

## Zelta kāzu jubileja Karēlijai un Peteram Mihailoviem

Novembra sākumā Zelta kāzas Preiļos svinēja Karēlija un Peters Mihailovi. Jubilārus skaistajā dienā sveica Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Juris Kovaļevskis un domes deputāts, sociālā dienesta darbinieks Lauris Pastars.

Atceroties jaunības dienas, vēlākos darba gadus un ģimenes dzīvi, jubilāri dalījās atmiņās par spilgtākajiem notikumiem savā dzīvē. Gūtā atziņa izrādījās abiem viena – dzīve ir laba. Piecdesmit gadu laikā ir bijuši prieka un rūpju brīži, tomēr apziņa, ka ir svarīgi ieklausīties blakus esošajā cilvēkā, saprast vienu otru un palīdzēt grūtos brīžos, vadījusi zelta pāri visus kopdzīves piecdesmit gadus, stāsta Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Pārnākot no dienesta armijā, Peters sāka darba gaitas par autobusa šoferi nesen atvērta Preiļu autoostā. Karēlija dzīvoja un strādāja savā dzimtajā pusē – Vārkavas pagasta lauku slimnīcā. Vadot autobusu, Peters bija ievērojis simpātisko meiteni, un, iepazīstoties tuvāk, abiem jauniešiem uzplauka abpusēja mīlestība. 1964. gada 6. novembrī Preiļu dzimtsarakstu nodaļā Karēlija un Peters reģistrēja laulību, kāzu svinības notika 7. novembrī Preiļos.

Vēlākos gadus, pēc pārcelšanās uz Preiļiem, Karēlija strādāja par akušieri Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļā, Peters turpināja šofera darbu rūpnīcā



● Jubilāri – Karēlija un Peters Mihailovi – kopā ar dēlu Vjačeslavu.

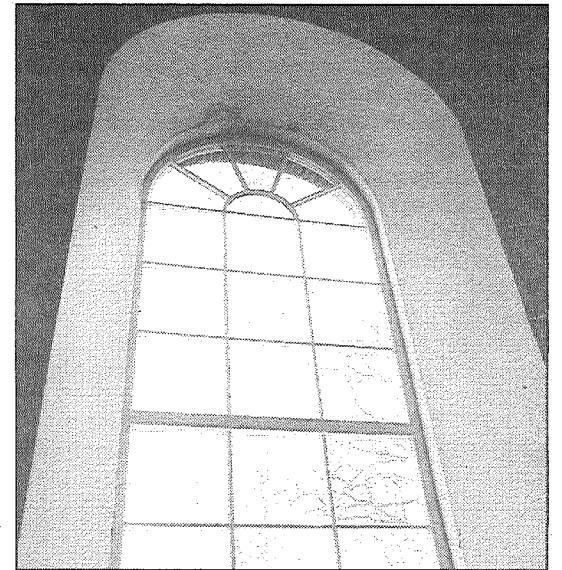
“Preiļu siers”, kas arī pēc tam bija viņa vienīgā darba vieta.

Mihailovu ģimenē izaudzināti divi bērni – meita Marina un dēls Vjačeslavs, ir arī mazmeita. Bērni ir patstāvīgi, nodibinājuši ģimenes, strādā un veido savas dzīves. Meita ar ģimeni šobrīd ir atradusi darbu ārzemēs, arī dēls darba pienākumu dēļ ne vienmēr ir Latvijā, tomēr vecāki jūtas gandarīti, ka bērniem klājas labi. Vjačeslavs ar prieku stāstīja, ka par vecākiem var teikt tikai labus vārdus.

Jubilāri ir strādīgi un darbīgi visu laiku. Karēlijas dzimtajā pusē – Vārkavas novadā – nopirkta māja, ģimenei ir sava zeme, uzbūvēta pirts, izrakts dīķis, kur mājā dažādas zivis, saimniekam arī iegādāts traktors. Veseligam dzīvesveidam skaista pirtīņa slejas arī pie mājas Preiļos.

Siltas un patīkamas jūtas strāvoja sarunā ar Mihailovu ģimeni, jo dzīves gudrība, sapratne un savstarpēja mīlestība ir tās īpašības, kas vieno šos divus mīlošos cilvēkus.

## Biedrība «Nīdermuižas draudze» rūpējas par dievnamu kā kultūrvēsturisko mantojumu



● Nīdermuižas baznīcas jaunos logus, kas saglabājuši vēsturisko dizainu, izgatavoja SIA «Livānu mājas un logi» speciālisti.

Nīdermuižas Kunga Jēzus Apskaidrošanās draudzē 22. novembrī pacilatā gaisotnē un klātesot daudziem ticīgajiem tika atzīmēts šovasar veikto lielo darbu noslēgums. Par padarīto pastāstīja projektu vadītāja un draudzes aktiviste Natālija Rubīne.

Pelēču pagasta iedzīvotāji un ciemiņi baznīcā pulcējās uz divu projektu noslēgumu. Viens no tiem – biedrības «Nīdermuižas draudze» projekts «Nīdermuižas baznīcas logu remonts – nomaiņa», otrs – biedrības «Veiksmes bikeris» īstenotais projekts «Inventāra iegāde Rožukroņa dārzam». Abas idejas tika atbalstītas ar Eiropas Savienības fondu līdzekļiem LEADER projektu ietvaros.

Dievnamam šovasar tika nomainīti astoņi lieli logi. Tā kā projekta finansējums nebija pietiekams, divu logu izgatavošanai līdzekļus piešķīra Preiļu novada dome. Logus izgatavoja SIA «Livānu mājas un logi», uzņēmuma speciālistiem tas bija atbildīgs uzdevums, jo vajadzēja saglabāt logu līdzšinējo dizainu un arhitektonisko formu. Darbs paveikts kvalitatīvi.

Savukārt biedrība «Veiksmes bikeris» bija iecerējusi iegādāties inventāru Rožukroņa dārza kopšanai. N. Rubīne stāsta, ka dārza teritorija ir ap tuveni divus hektārus liela. Ar trimeri vien vasarā izplaut zāli nav iespējams, tāpēc no SIA «Celmiņi» tika iegādāts traktoriņš ar zāles pļaujamo iekārtu, arī sniega lāpsta, lapu savācējs un piekabe. Ar šim projektam ar līdzfinansējumu palīdzēja pašvaldība.

Projektu prezentācijas dienā baznīcā notika svētā Mise, kas bija veltīta tiem ļaudīm, kuri lielākā vai mazākā mērā bija iesaistīti ideju realizēšanā. Noslēgumā garīgo dziesmu koncertu sniedza brīnišķīgas balss īpašnieks Sandis Ulpe.

## Stingri pieprasis slēgt līgumus par sadzīves atkritumu izvešanu

Līdz šī gada beigām ikvienai māsaimniecībai Preiļu pilsētā, ikvienai lauku viensētai un juridiskai personai, kuras to vēl nav paspējušas izdarīt, obligāti jānoslēdz līgums ar SIA «Preiļu saimnieks» par cieta sadzīves atkritumu izvešanu, atgādina SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste. Pretējā gadījumā nākamgad tiks piemērotas soda sankcijas.

Šādu kārtību nosaka normatīvie akti, arī Preiļu novada domes saistošie noteikumi nr. 2011/13 «Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Preiļu novadā». Par saistošo noteikumu neievērošanu vai pārkāpšanu vainīgās personas tiek sauktas pie administratīvās atbildības. Tas nozīmē, ka fiziskās personas var «nopelnīt» sodu no 70 līdz 700 eiro, bet juridiskās personas – no 430 līdz 1000 eiro.

Lai iegūtu vairāk informācijas par līgumu slēgšanu, iespējams sazināties ar SIA «Preiļu saimnieks» atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītāju Vinetu Igoļņeci pa tālruni 29420721.

Sagatavoja L. Kirillova

● REKLĀMA

Jā!

# Pērc izdevīgi!

Virszemes TV Ekonomiskās pakas kodu un saņem dāvanā Visas tematiskās pakas

tikai **7,90** € ~~8,49~~ €



Akcija spēkā 28.11.-21.12.2014, pērkot Virszemes TV Ekonomiskās pakas atjaunošanas kodu 30 dienām.

viss kļūst iespējams

laivtelecom

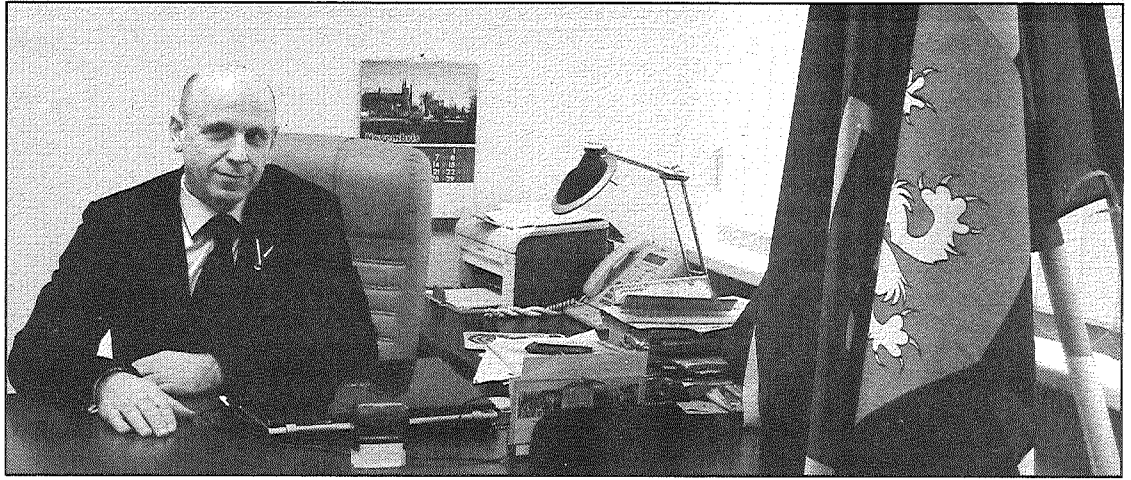
# Izveidots stiprs novads

Riebiņu novads izveidots 2004. gada 16. novembrī, apvienojoties sešiem ģeogrāfiski blakus izvietotiem pagastiem – Riebiņiem, Galēniem, Rušonai, Silajāniem, Sīļukalnam un Stabulniekiem. Pēc teritorijas lielākie ir Rušonas un Riebiņu pagasti, bet blīvāk apdzīvotie ir Stabulnieku un Riebiņu pagasti. Riebiņu novads robežojas ar Preiļu, Livānu, Krustpils, Varakļānu, Viļānu, Rēzeknes, Aglonas un Daugavpils novadiem.

Riebiņu novada ģerbonis ir apstiprināts 2009. gadā. Novada ģerboni ataino sudraba rozete zilā laukā ar sudraba šaurapmali. Rozete aizgūta no Latgalē un arī Riebiņos sastopamiem logu apmaņu rotājumiem, bet ģerboņa krāsu salikums – zils un sudrabs – vēsta par novada piederību Latgalei.

Novada administratīvais centrs ir Riebiņi. Novada platība ir 630 km<sup>2</sup>, iedzīvotāju skaits – 6000 cilvēki, vidējais iedzīvotāju blīvums – 11 cilvēki uz kvadrātkilometru.

2004. gadā par Riebiņu novada domes priekšsēdētāju tika ievēlēts Arvids Soldāns, 2005. gadā par Riebiņu novada priekšsēdētāju kļuva Ilmārs Meluškāns, bet kopš šī gada maija domes priekšsēdētājs ir Pēteris Rožinskis.



● Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis ir pārliecināts, ka desmit savas pastāvēšanas gados Riebiņu novads ir kļuvis spēcīgs un to veido stipri cilvēki.

**Aizvadīti notikumiem bagāti gadi, un Riebiņos ir jūtams komandas darbs, atskatoties uz novada desmitgadi, uzsver Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis.**

Neskatoties uz to, ka Riebiņu novads pastāv jau desmit gadus, sevišķi vecākās paaudzes cilvēki sarunvalodā apdzīvotās vietas joprojām mēdz identificēt pēc kolhozu nosaukumiem vai bijušajam rajonu robežām. Pēteris Rožinskis dalās novērojumos: "Valsti Riebiņos, Vārkavu, Aglonu vairāk atpazīst pēc Preiļiem. Arī man personīgi mūsu puses atpazīstamība vairāk saistās ar Preiļiem, arī tādas valsts iestādes kā Valsts ieņēmumu dienests un Lauku atbalsta dienests atrodas Preiļos. Salīdzinot ar Preiļiem, mūsu novadu šķērso dzelzceļa līnija un lielā maģistrāle Daugavpils – Rēzekne." Tajā pašā laikā domes priekšsēdētājs izēmi vienojošos faktorus: "Pa šiem desmit gadiem esam kopā tik daudz strādājuši, tik daudz svinējuši svētkus, ka esam apraduši būt kopā un uzskatām, ka Riebiņi

ir spēcīgs novads ar stipriem, talantīgiem cilvēkiem. Esam jutuši līdzīgu sportistu uzvarām, priecājušies par dziedātājiem un dejtājiem, kuri pārstāvējuši Riebiņu novadu Latvijas Vispārējos dziesmu un deju svētkos, skolēnu sasniegumiem olimpiādēs. Mums ir spēcīgi deju kolektīvi, nupat Rušonas deju kolektīvs svinēja divdesmit piecu gadu jubileju, sadancojās pārstāvji no astoņiem novadiem, tie bija kā mazie Latgales deju svētki."

Kā šī gada nozīmīgāko veikumu Pēteris Rožinskis min ūdenssaimniecības projekta īstenošanu Riebiņos, kad tika atjaunotas komunikācijas un rekonstruētas attīrīšanas iekārtas, tā atrisinot sāpējušo lietu ūdeņu novadīšanas problēmu. Līdzīgi ūdenssaimniecības sakārtošanas projekti iepriekš realizēti Rušonā, Gaiļmūžā un Galēnos. Aizvadītajos gados atjaunoti un siltināti kultūras nami pagastu centros, Galēnos uzbūvēta moderna sporta halle, sakārtota un atbilstoši aprīkota atpūtas vieta Gelenovas parkā. Ievērojams finansējums ieguldīts ceļu infrastruktūrā, katrā pagastā ir sakārtots kāds posms.

Runājot par novada budžetu, Pēteris Rožinskis norāda, ka naudas apgrozījums ir pietiekošs, lai varētu segt ikdienišķos izdevumus un piešķirt līdzfinansējumu dažādiem projektiem, kas sekmē novada attīstību. Budžeta prioritāte ir un paliek izglītība, ievērojama daļa tiek atvēlēta sociālajai jomai, jo ir jāievēro un jāpilda normatīvo aktu prasības. Katru gadu, izvērtējot labākos, tiek piešķirts finansējums pieciem iedzīvotāju sagatavotiem un iesniegtiem projektiem, piemēram, daudzdzīvokļu dzīvojamu māju iekšpagalmu labiekārtošanai. "Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansējumu esam gatavi apgūt arī nākošajā plānošanas periodā, idejas ir," uzsver Pēteris Rožinskis.

Kā vēlēšanu jaunajai valdībai par steidzamākajiem darbiem, kas jārisina saistībā ar pašvaldībām, Pēteris Rožinskis norāda, ka gribētos, lai, piešķirot budžetu pašvaldībām, ienākuma nodokļa daļu nesamazinātu un atgrieztu, kāda tā bija iepriekšējā periodā. Valdībai vēlētu vairāk iedziļināties pašvaldību funkcijās, un, ja uzdod kādu funkciju, tad no-

drošināt finansējumu tās izpildei. Zemnieki nesen cēla trauksmi par lauksaimniecības platību apmežošanu, un šo likuma normu vajadzētu izņemt, lai zemnieki būtu ieinteresēti apstrādāt lauksaimniecībā izmantojamo zemi, nevis apmežot, kas ir ārzemnieku interesēs.

Savu dzimto vietu var apliecināt tikai tās cilvēki. Riebiņu novadā demogrāfiskā situācija ir līdzīga kā daudzviet, un dabiskā pieauguma bilance ir negatīva – pagājušajā gadā piedzimis trīsdesmit viens bērniņš (labākie dzimstības rādītāji ir Rušonas pagastā), bet miruši deviņdesmit astoņi cilvēki. Skolēnu trūkuma dēļ Silajāņu pamatskola šoruden septembrī nevēra durvis, un tās puses bērni tagad mācās Riebiņos. Skolēnu skaita ziņā lielākā ir Riebiņu vidusskola.

Pēteris Rožinskis sevišķi izceļ aktīvos jauniešus un pašdarbnieku kolektīvus, kuri darbojas katrā pagastā un kuros piedalās dažāda vecuma cilvēki, sākot ar pašiem mazākajiem un beidzot ar senioriem. Riebiņu centrā tiek veidots plašs jauniešu centrs, kurā varēs nodarboties ar visda-

žādākajām aktivitātēm, piedalīties radošajās studijās. Pēteris Rožinskis cer, ka tuvākajā laikā izdosies atrast aktīvu jauniešu centra vadītāju.

"Ir lepnams par novadu, esam daudz ko paveikuši. Ir vērtība tām lietām, ko cilvēks dara un iestājas "par" kaut ko nevis "pret" kaut ko. Ērtākā poza ir kritizēt un noliegt. Paldies arī kritiķiem, tas reizēm ir dzinējspēks. Strādājam vienā komandā, attīstības un plānošanas nodaļai, kuru vada Inese Reitāle, ir izdevies daudz finansējuma piesaistīt mūsu novadam. Tāpat arī nevalstiskās biedrības, organizācijas ir izdarušas ļoti labas lietas. Atliek vēlēties, ka novadā paliktu jaunieši, dzimtu bērni, būtu pilnākas skolas. Katram iedzīvotājam vēlētu saskatīt un atrast savai varēšanai atbilstošu nodarbošanos, kuru varētu veikt šeit, savās dzimtajās mājās, savā pagastā, novadā, un palikt šeit uz vietas, nebraukt prom uz ārzemēm. Tie, kuri ir aizbraukuši, tiek aicināti atgriezties, un ar iegūto pieredzi un zināšanām uzsākt šeit uzņēmējdarbību. Visiem vēlu veselību!"

## Galvenie resursi – idejas, laiks un vēlēšanās

**Ikviena acināts nākt ar savām idejām, katrs tiek uzklauts, iedzīvotājiem un biedrībām nekad netiek atteikta palīdzība projektu rakstīšanā un projektu uzraudzībā, ja gadījumā radušās kādas problēmas, akcentē Riebiņu novada attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle.**



● Riebiņu novada Attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle (attēlā) norāda, ka dažādu ideju, ko īstenot, netrūkst, galvenais ir apgūt finansējumu.

Inese Reitāle iepazīstina ar šā gada nozīmīgākajiem projektiem: "Šogad ir īstenoti gan lielāki, gan mazāki projekti. Lielākais ir bijis Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPF) projekts Riebiņu vidusskolā, kad tika siltināta skolas ēka un nomainīta apkures sistēma, nomainīta elektroinstalācija, uzstādīts siltumsūkņis, un esam ļoti apmierināti ar ekonomiju. Vienlaikus skolā tika veikts daļējs kosmētiskais remonts par pašu līdzekļiem. Otrs lielākais ir ūdenssaimniecības projekts Riebiņos, kad nomainīti vairāk nekā četri kilometri kanalizācijas tīklu. No mazākiem projektiem varu minēt, ka mēs aktīvi piedalāmies zivju fonda projektos, laižam zivju mazuļus ezeros, jo novadā ir licencētā makšķerēšana. Šogad zivju inspektoriem esam iegādājušies jaunu laivu un citus teh-

niskos līdzekļus, kas palīdz inspektoru darbā. Šobrīd ir atbalstīts projekts par kvadrātkilometra iegādi ziemas periodam. Patlaban Rušonas ezeram tiek izstrādāti licencētās makšķerēšanas noteikumi, un tā kā tam ir vairāk nekā divtūkstoš hektāru, tad inspektoriem ir nepieciešams transports. Vēl esam piesaistījuši naudu caur LEADER projektiem, veicām labiekārtošanas darbus novada kapsētās. Iesaistījāmies arī optisko tīklu projektā, novada

teritorijā mums drīz būs pieejams optiskais internets. Kopā ar Latvijas Pašvaldību savienību iesaistāmies Meža dienās, iepriekš labiekārtojām Riebiņu parka teritoriju, bet šogad kopīgi stādījām liepas, uzlikām soliņus Riebiņu centrā." Riebiņu novads kā viens no partneriem ir iesaistījies vairākos pārrobežu projektos, gan Lietuvas programmā, gan sadarbojoties ar Baltkrieviju, gan ar Krieviju. Īstenojot pārrobežu projektus, iepriekšējos gados novadā ir izveidotas divas nūjošanas trases un slēpošanas trase Riebiņos un Stabulniekos pie Dravnieku pamatskolas. Runājot par ceļiem atvēlētajiem līdzekļiem, Inese Reitāle atzīst, ka ceļu fonda līdzekļu nav pietiekoši, tie tiek plānoti uz gadu, un viss lielā mērā atkarīgs no tā, kāds ir pavasaris, kāda ir ziema. Līdz ar to līdzekļi atliek tikai pašvaldības ceļu uzturēšanai.

Datorlaikmets ir garām, un jauniešiem ir apnicis sēdēt pie datora, uzklautot jauniešu viedokli, secinājusi Inese Reitāle, tāpēc ir jādomā, kā palīdzēt jauniešiem organizēt nodarbošanos atbilstoši viņu interesēm un iesaistīt brīvprātīgajā darbā. Kā labs piemērs Rušonas pagastā jau veiksmīgi darbojas jauniešu organizācija

"Jaunie spārni", bet tagad ir padomāts par to, lai jauniešus piesaistītu novada centram, un Riebiņos top jauniešu centrs. Līdz gada beigām tiks aprīkots radošo studiju, spēļu zāles un hosteļa telpas. Plānots, ka jauniešu centrs sāks darboties nākamā gada martā.

Runājot par nākamo Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas periodu, Inese Reitāle pauž, ka prioritāte ir uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība, tādēļ ir jāsakārto tās teritorijas, kurās notiek uzņēmējdarbība, jāsakārto ceļi, elektroenerģijas pievadi, degradētās teritorijas, ūdenssaimniecība un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Viena no prioritātēm ir arī tūrisms, kas Riebiņu novadā ir viena no aktīvākajām uzņēmējdarbības formām, un kā nu ne, ja novadā ir divdesmit trīs ezeri. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās ir doma attīstīt zaļo tūrismu, izveidojot takas un skatu torņus.

"Mēs esam mazs novads, tādēļ sadarbojamies ar visām kaimiņu pašvaldībām. Nākošajā struktūrfondu plānošanas periodā noteikts, ka vadošie partneri būs reģionālie novadu centri," stāsta Inese Reitāle. Šogad ir noslēgts līgums ar Preiļu novada domi par

kopīgu Tūrisma un informācijas centra uzturēšanu, Riebiņu novada tūrisma koordinatore jau uzsākusi darbu Preiļos, jo "Preiļus tūristi apmeklē pirmos. Vēl šogad izdosim informatīvo bukletu par Riebiņu novadu, kur būs apkopota informācija par ievērojamākajiem objektiem, mitnēm, ēdināšanas iespējām."

"Ideāli būtu, ja izdotos izveidot gājēju ceļiņu Riebiņi–Preiļi, jo gājēji un velosipēdisti to aktīvi izmanto ne tikai vasaras periodā, bet arī ziemā. Mēs vēlētos paplašināt sociālo centru un izveidot mobilo brigādi, lai iedzīvotāju mājām pietuvinātu sociālā dienesta pakalpojumus. Nākotnē varētu izveidot šādu vienas pieturas aģentūru. Ir doma modernizēt infrastruktūru izglītības iestādēs, kas ir novecojusi, darbmācības kabinetus zēniem. Plānots veikt energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus Galēnu un Dravnieku pamatskolai. Esam izstrādājuši tehnisko projektu Riebiņu parkam, parka diķu tīrīšanai un perspektīvā parka teritorijas labiekārtošanai. Ideju mums pietiek, galvenais ir apgūt finansējumu. Vēlēšanās un laiks – tie ir galvenie resursi, kas ir nepieciešami," tikai dažas no nākotnes iecerēm ieskicē Inese Reitāle.

# Dzīve laukos ir lielā iespēja



● Sērmo ģimenes zemnieku saimniecība “Gribolva” Galēnu pagastā ir viena no modernākajām zemnieku saimniecībām Riebiņu novadā. Attēlā no kreisās – Anita Sērmā, klēpi meita Māriete, Pauls Sērmais, klēpi meita Maija (pirms sešiem gadiem 900. “Novadnieka” fotografētais bērniš), Jevgenija Sērmā un Jāzeps Sērmais.

Lauki izmirst, te ir depresija, bezdarbs un pamestas mājas – šāds raksturojums diezgan bieži tiek piedēvēts laukiem, taču šis stāsts nebūs par to! Lai apjaustu vērtības, dažreiz tās ir jāierauga it kā no jauna. Zemnieku saimniecība “Gribolva” nodarbojas ar piena lopkopību un graudkopību, saimnieko ar mūsdienīgām metodēm un viņu darbs novērtēts un atzīts par priekšzīmīgu. Viena no veiksmes atslēgām – dzimtas mājās dzīvo trīs paaudzes, un stipras ģimenes saknes saista ar dzimto vietu un dod motivāciju strādāt un neapstāties pie jau sasniegtā.

## Aug reizē ar valsti un novadu

Jevgenijas un Jāzepa Sērmo saimniecība dibināta astoņdesmito gadu beigās, viņi pieder pie tā sauktajiem Breša zemniekiem. Tolaik sākums bija ar divdesmit pieciem hektāriem, bet tagad tiek apstrādāti vairāk nekā trīs simti hektāri, un saimniecību vada dēls Pauls ar sievu Anitu. Jevgenija Sērmā dalās atmiņās: “Pauls saimniecībā strādā jau no sešu gadu vecuma. Brauca ar traktoru, kad vēl lāga pedāļus nevarēja aizsniegt. Tagad sējas un ražas novākšanas laikā Pauls atgriežas mājās tikai pēc pusnakts, viņam ir garas darba dienas.” Pēc Lauksaimniecības universitātes absolvēšanas Pauls apzināti izvēlējies savu dzīvi saistīt ar saimniekošanu tēva mājās: “Jāsaka liels paldies vecākiem, kuri to visu iesāka. Man ir jāmēģina strādāt tā, lai neatpaliktu, censties sasniegt vairāk ar savu darbu, un ir aizraujoši, kad saimniecību izdodas attīstīt, uzlabot. Savā ziņā tas ir lepnums par savu valsti, dzimteni, par savu novadu.” Praksē pabūts Somijā un Zviedrijā: “Labi ārzemēs, bet mājās arī nav sliktāk. Esot ārzemēs, “velk” uz mājām atpakaļ.”

## Jaunu zināšanu meklējumos

Saimniecībā “Gribolva” nodarbojas ar divām pamatnozārēm – piena lopkopību un graudkopību, bet nākotnē varētu attīstīt tikai vienu no nozarēm. Katrs gads zemniekiem ir savādāks, bet šis gads ne ar ko īpašu neizcēlās, laika apstākļi šīs puses zemniekus ir žēlojuši. Vairāk par laika apstākļiem zemniekus ietekmē ekonomiskās situācijas izmaiņas, pārliecinājies Pauls Sērmais. Piena iepirkuma cenas vasaras beigās strauji kritās, solītais, ka līdz gada beigām tās varētu pieaugt, nepiepildās, arī graudu iepirkuma cena nebija no augstākajām.

Pagājušajā gadā “Gribolva” saņēma veici-

nāšanas balvu Zemkopības ministrijas rīkotā konkursa “Sējejs – 2013” nominācijā “Piena lopkopība”. Sevišķi vērtēts tika izslaukuma kāpinājums attiecībā pret iepriekšējo gadu, saimniecības modernizācija, kā arī saimniecības vēsture un izaugsme. Saimniecībā vidējais izslaukums ir 9,6 tonnas piena no govju gadā.

Latvijas šķirnes dzīvnieku audzētāju asociācija saimniecību “Gribolva” ir izvēlējusies kā zemnieku pieredzes apmaiņas semināru norises vietu. Saimniecībai ir labi sasniegumi lopkopības nozarē un tā spēj nodrošināt norises telpas. “Gribolva” piedalās Latvijas lauku konsultāciju biroja rīkotajos pilotprojektos un Latvijas Lauksaimniecības universitātes pētījumos par zālāju izmantošanu. Zālāju pētīšanai ir ierīkoti atsevišķi lauki, kuros tiek izmēģināta dažādu zālāju šķirņu maisījumu audzēšana. No iegūtās zaļbarības šogad ir noņemtas pirmās analīzes, lai varētu izdarīt secinājumus, kuri no tiem mūsu reģionam ir ekonomiski izdevīgākie – izaudzējot vairāk kvalitatīvas rupjās barības un mazāk pērkot dažādus minerālus, var būtiski samazināt piena ražošanas pašizmaksu, uzskata Anita Sērmā. Pauls Sērmais praksē pārliecinājies, ka zeme pie mums nav sliktāka kā citur, bet, pats par sevi saprotams, ka tā ir pareizi jākopj, jāregulē augsnes skābums, un tas ir izdarāms ar vietējos dolomīta karjeros pieejamiem dolomītiem miltiem lauku kaļķošanai. Pavisam bez minerālmēsliem neiztikt, bet mājām tuvākos laukus “Gribolvā” cenšas mēslot ar kūtsmēsliem. Katru gadu apstrādājot zemi un neļaujot tai atpūsties, pat minerālmēsli nelīdz un tā sāk pamazām noplicināties, nepavisam nav pareizs uzskats, ka zemi var “izārstēt” ar minerālmēsliem, zemei ir vajadzīgs arī organiskais mēslojums, pārliecināts Pauls Sērmais.

Pauls Sērmais atklāj, ka, domājot par paplašināšanos vai modernizāciju, vispirms jāizsver, lai pēc iespējas mazāk būtu jāpiesaista strādnieki, lai var iztikt ar esošajiem darbiniekiem un saviem spēkiem, jo labu strādnieku trūkuma problēma jūtama arvien vairāk. Laukos paliek mazāk cilvēku un strādāt gribētāju lauksaimniecībā gandrīz nav vispār. Liela daļa no tiem, kuri ir bez darba, pat necenšas to meklēt – vieglāk ir iztikt no pabalstiem. Pauls Sērmais secinājis, ka ārzemēs viesstrādnieki vajadzīgi tikai tadēļ, ka vietējie paši to vai citu darbu nevēlas darīt. Nu jau šādas tendences sāk parādīties arī pie mums: “Drīz varam nonākt situācijā, kad vienkāršos strādniekus būs spiesti meklēt citās valstīs.”

## Laime nav svešumā

Runājot par zemnieku prestižu Latvijā un Skandināvijas valstīs, Pauls Sērmais salīdzina, ka tur zemnieki saņem lielākas subsīdijas un atbalstu, piena iepirkuma cenas ir augstākas, zemnieki jūt stabilitāti. Zviedrijā piena kooperatīvi izveidoti jau sen, un tiem pieder arī pārstrādes uzņēmumi, bet mūsu zemniekiem vēl ir jāmācās un jāspēj pielāgoties Eiropas prasībām. “Salīdzinot ar Vāciju vai Dāniju, zemnieki tur iegūst daudz lielākas ražas, graudu iepirkuma cenas nosaka biržā, un mums ir grūtāk konkurēt ar pārējiem Eiropas zemniekiem. Resursi pie mums nemaz nav lētāki, degviela un elektroenerģija ir tikpat dārga kā visā Eiropā, nodokļi arī tādi paši. Minerālmēsli, tehnika un iekārtas tāpat tiek pirktas vienā tirgū, bet atbalsts un cena par produkciju ir zemāka. Lauksaimniecība nav tā nozare, kurai pie mums ir lielākas problēmas, mums trūkst arī citu nozaru, kas pārstrādātu lauksaimniecības produkciju, nodarbotos ar mašīnbūvi vai lauksaimniecības agregātu ražošanu.”

Anita Sērmā pati ir guvusi pieredzi Anglijā zemeņu un ābolu ražas novākšanā. “Nekad es tur nedzīvotu,” viņa atzīst, “tā nav mana valsts, mana zeme, tā nav mana valoda. Nekad citā zemē nebūsi savējais. Tajā slēpjas arī nacionālā apziņa un patriotisms, ka tu paliec Latvijā, neskatoties uz to, ka ir grūti. Neviens zemē nav viegli, katrā valstī ir politiskās intrigas, tikai tur strādājošie tajā visā neiedziļinās. Politika visā pasaulē ir vienāda. Jautājums ir tikai, kur ir tava zeme.”

## Viss pašu rokās

Jevgenija Sērmā vērtē, ka, izveidojoties Riebiņu novadam, Galēnu pagastā ir realizēti vairāki projekti, sakārtota ūdenssaimniecība, bet cilvēkiem arī pašiem aktīvi jāiesaistās projektu rakstīšanā un īstenošanā. Uzlabojot ceļu stāvokli, novads ir ļoti palīdzējis zemniekiem. Pauls Sērmais pragmatiski secina, ka viss tomēr ir pašu rokās, tāpēc nevarētu teikt, ka pēc novada izveidošanas dzīve ir krasī pasliktinājusies vai strauji uzlabojusies. Riebiņu novadam ir lielākas iespējas piesaistīt līdzekļus vietējās rīcības projektiem. Pagājušogad ar vietējās domu biedru grupas iniciatīvu Gribolvas ciemā ierīkots bērnu rotaļu laukums. Ģimenēm ar bērniem tas ir svarīgi, uzsver Anita Sērmā. Savukārt Jāzeps Sērmais atminas, ka labi bija būt Preiļu rajona sastāvā, un labi ir dzīvot Riebiņu novadā, lielas atšķirības nav, jo pagasti tāpat saglabājas: “Lai veicas, būs labi!”

## Riebiņu novada nominācijas “Gada cilvēks” saņēmēji

2007

### JURIS KARLSONS

Komponists, kādreizējais Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas rektors, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, divkārtējs Lielās mūzikas balvas laureāts.

2008

### PĒTERIS ZEILE

Filozofs, literatūras un mākslas zinātnieks, kritiķis, filozofijas zinātņu doktors.

2009

### JĀZEPS PĪGOZNIS

Mākslinieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Preiļu novada Goda pilsonis.

2010

### JĀNIS STREIČS

Kinorežisors, scenārists, aktieris, Zinātņu akadēmijas goda loceklis, Starptautisko kinofestivālu laureāts, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Preiļu novada Goda pilsonis.

2010

### SĒRMO ĢIMENE

Priekšzīmīgas zemnieku saimniecības “Gribolva” īpašnieki.

2011

### EDGARS STIKĀNS

SIA “Alberts GS” valdes priekšsēdētājs.

2012

### AIGARS BERNĀNS

Pieniņu Romas katoļu draudzes prāvests.

2013

### ANITA UPENIECE

Siļūkalna kultūras nama vadītāja.

## Riebiņu novada apbalvojuma “Goda pilsonis” un zelta nozīmes saņēmējs

2014

### ILMĀRS MELUŠKĀNS

Riebiņu novada domes priekšsēdētājs no 2005. līdz 2014. gadam.

6. un 7. lappusi sagatavoja I.Šnepste.  
Foto: I.Kirilova

# Kora klase — ar domu par kora dziedāšanas nākotni

Vai pastāv iespēja, ka grandiozie dziesmu svētki, ar kuriem latvieši ir slaveni visā pasaulē, kādreiz nākotnē varētu arī, kā saka, izbeigties? Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktors ALBERTS VUCĀNS uzskata, ka tas tā varētu gan notikt, ja vien izglītības sistēmā jau tuvākajā laikā nenotiks uz muzikālās audzināšanas uzlabošanu un kora dziedāšanas popularizēšanu vērsta pozitīvas pārmaiņas.

## Skolās vairs nedzied

Alberta Vucāna viedoklis ir tāds, ka pagaidām Latvija dziesmu svētku tradīciju dēļ tiek uzskatīta par vienu no pasaules kora dziedāšanas lielvalstīm. Citu valstu cieņu pret mums apliecināja arī vasarā Rīgā noritējusi Pasaules koru olimpiāde, kad desmit tūkstošu dziedātāju un simti koru uzstājās, sacentās un brīvajos brīžos vēroja Latviju, atzīstot to par skaistu, zaļu un dziedošu zemi, kas turas pie klasiskajām tradīcijām. Klātesot daudzās koru olimpiādes norisēs, vērojot un salīdzinot, pedagogam radušās pārdomas un secinājumi, ar kurām viņš vēlējas ieskicēt iespējamo tuvākās nākotnes problēmu — kora dziedāšanas panikumu Latvijā.

Skolās vairs praktiski nedzied, secina mūziķis. Kur meklēt vainu? Jāliūkojas izglītības sistēmā kopumā, jāvērtē mācību programmas, kas šādu situāciju pieļauj. Pedagogam ir piemēri no divdesmit gadus senas pagātnes. Toreiz bijušajā Preiļu rajonā abās Līvānu vidusskolās darbojās pieci kori, vidējās izglītības iestādēs Preiļos — trīs kori. Tagad situācija ir kardināli mainījusies, Līvānu 1. vidusskolā darbojas viens koris, Preiļu 1. pamatskolā un ģimnāzijā — arī pa vienam. Analizējot tālāk, nākas secināt — nav jauno dziedātāju. No kurienes tie nāks, ja skolās nav bērnu...

Tāpēc nevajag brīnīties, ka tik maz pieaugušo koru. Atceroties savu pedagoga gaitu sākumu septiņdesmitajos gados, Alberts Vucāns atsauc atmiņā, ka pieaugušo kori darbojās Līvānos, Jersikā, Rudzātos, Aglonā, Preiļos vien bijuši trīs kolektīvi. Tagad? Tagad visu plašo apkārtni pārstāv tikai Aglonas bazilikas un Preiļu skolotāju koris, vēl seniori Jersikā.

## Ne dziesmu, bet deju svētki

«Kādā tikšanās reizē pirms gada kultūras ministrei Dacei Melbārdei teicu, ka nav tālu tas laiks, kad Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki būs jāpārdēvē tikai par deju svētkiem. Toreiz publika zālē smējās, bet man šķiet, ka jokiem te nav vietas. Pirms desmit gadiem svētkos piedalījās ap 600 kori un 320 deju kolektīvi, pēdējo reizi — nepilni 300 kori un pāri 700 deju kolektīvi.

Kāpēc tā? Acimredzot nostāja pret dziedāšanu mainījusies. Kā pedagogs ar lielu pieredzi varu apgalvot — ja dziedošu zēnu ar labu balsi līdz desmit gadu vecumam nedabū uz skatuves uzstāties, kā dziedātājs viņš ir zudis. Dejojot gan daudzi sāk vidusskolas laikā, studiju gados, pat vēlāk, bet ne dziedāt. Psiholoģiski meitenes ir daudz atvērtākas, zēni ieraujas sevi, kautrējas.»

## Komponistu biogrāfijas nav jāatprasa

Tie, kam ir saistība ar skolām, noteikti pamanījuši, ko bērni mācās mūzikas stundās. Tās noteikti vairs nav dziedāšanas stundas, jo skolēni apgūst teoriju, mūzikas novirzienus, mācās komponistu biogrāfijas. Alberts Vucāns uzskata, ka tas ir pilnīgi nevajadzīgi, jo tehnoloģiju laikmetā uzzināt kādus faktus par komponistiem ir dažu sekunžu jautājums. Stundas būtu jāvelta dziedāšanai, mūzikas instrumentu apguvei, nevis teorijai. Starp audzēkņiem



● Šogad Preiļu mūzikas un mākslas skolas vokālās mūzikas programma akreditēta uz sešiem gadiem, līdz 2020. gadam. Kora klases vadītājs jau trešo mācību gadu ir diriģents Edgars Znutiņš.

ļoti reti gadās tādi, kam, kā tautā saka, lācis uz ausīm uzkāpis. Taču arī tādā gadījumā, ja tiek ieguldīts darbs, zināmi rezultāti tiek sasniegti, lai cilvēks varētu noturēt melniņu un sabiedrībā vajadzības gadījumā normāli justies.

Kā panākt, lai, piemēram, puika, kurš uzskata, ka viņam nav balss, toties patīk futbols, iemīlētu dziedāšanu un pieteiktos kori? Pedagoģis teic — jāsak no bērnības, no bērnudārza.

«Pirms četriem gadiem man bija iespēja tikties ar Somijas mūzikas skolotāju asociācijas pārstāvjiem. Pārliecinājos par kādu lietu, ko pamazām cenšos ieviest pašā vadītajā mūzikas un mākslas skolā. Proti, somi ļoti lielu uzmanību veltī kolektīvajai muzicēšanai. Katrā skolā noteikti ir pūtēju orķestris. Arī mums tāds ir. Somiem vēl ir tautas instrumentu orķestris, mums — akordeonistu orķestris. Piedevām viņiem katrā skolā ir vecāko un jaunāko klašu kori. Sev par pārsteigumu uzzināju, ka Somijas skolās katrs pūtēju orķestra dalībnieks savu partitūru vispirms izdzied un tikai tad spēlē.»

## Kora klase — lai būtu pēctecība

Jau trešo mācību gadu Preiļu mūzikas un mākslas skolā ir atvērta kora klase. Alberts Vucāns un kolēģis — pasniedzējs, kordiriģents un kora klases vadītājs Edgars Znutiņš ir pārliecināti, ka tas bijis pareizs solis — pulcināt skolā dziedošu bērnu, līdz ar to noturēt kora dziedāšanas pēctecību, ar laiku izveidot pilnvērtīgu un ļoti labi sagatavotu kori. Tā kā mācības ilgst astoņus gadus, vien pēc četriem pieciem gadiem mūzikas skolā būs koris, kādu to vēlas redzēt direktors.

Pašlaik vokālo mūziku apgūst astoņpadsmit audzēkņi. Arī turpmāk plānots ik rudenī uzņemt pirmajā klasē sešus septiņus dziedāt gribētājus. Ar bērniem



● Divas dienas nedēļā, apvienojot darbu ar studijām Daugavpils Universitātes mūzikas fakultātē, ar kora klases audzēkņiem strādā novadā un visā Latvijā daudzlietotajiem ļoti pazīstamais dziedātājs Dainis Skutelis. Bērni atzīst, ka jaunais skolotājs viņiem ļoti patīk. Foto: L.Kirillova

strādā profesionāli un aizrautīgi pedagogi.

«Paveicieties ar to, ka trīs mūsu skolotāji vienlaikus strādā bērnudārzā, tāpēc redz, kas dienās varētu būt mūsu *kadri*,» saka mūzikas skolas vadītājs. «Esmu domājis par to, ka mazos pie kora klases varētu sākt pieradināt jau no četrpadsmit gadu vecuma. Lai nāk, piemēram, uz mūzikas skolu vienreiz nedēļā — ne tikai kopā padziedāt, bet iepazīties arī ar kādu mūzikas instrumentu. Mēģināsim nākamgad pie kora klases izveidot studiju interesentiem. Tad būs kvalitatīvāka atlase mūsu nākamajiem audzēkņiem.»

Bērnu, kas apgūst vokālo mūziku, lielākā daļa ir vismaz astoņus gadus veci, bet ir arī audzēkņi, kas jau beiguši citas mūzikas skolas nodaļas. Vecuma robežas, kā tas bija agrāk, vairs nav, tāpēc droši var sākt mācīties dziedāt līdz 14 vai 15 gadu vecumam, secina A.Vucāns. Lai dzied — kori vai ansambli, no katra kolektīva vienmēr izaug kāds talants, viņš saka.

## Ārzemēs vairāk novērtē

Nākamā gada vasarā Rīgā notiks skolu dziesmu un deju svētki. Galvenais uzdevums — pienācīgi sagatavoties tiem. Jau tagad skaidrs, ka svētkos piedalīsies Preiļu mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris. (Starp citu, pūtēju orķestri izveidojuši tikai 15 no 145 Latvijas mūzikas skolām.) Kora klases audzēkņi cenšas apgūt dziesmu svētku repertuāru, lai varētu dziedāt kopā ar Preiļu 1. pamatskolas koristiem.

Izglītību mūzikas un mākslas jomā, kādu to iegūst mūsu bērni, ļoti novērtē ārzemēs. Mēs diemžēl nenovērtējam, saka Alberts Vucāns. Mūzika ir vienīgā, kas, bērnam augot, vienlīdz attīsta abas smadzeņu puslodes. To izpētījuši un par to pārliecinājušies zinātnieki, ka bērni, kuri mācās mūziku, gūst labākas sekmes matemātikā.

L.Kirillova



## DAUGAVPILS

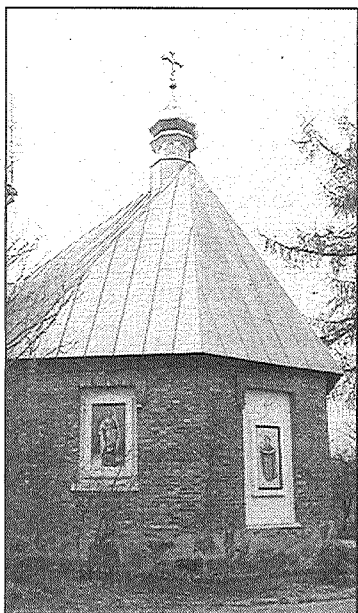
## Ilūkstes pareizticīgo klosteris ir atsācis darbu

21. septembrī, Dievmātes Piedzimšanas svētku dievkalpojumā, pareizticīgo baznīcas Daugavpils un Rēzeknes bīskaps Aleksandrs oficiāli paziņoja, ka Ilūkstē atkal darbojas sieviešu klosteris.

Pa sarkano ķieģeļu mājas durvīm ienākušo viesi sagaidīs kāda no māsām. Pēc tam ciemiņš tiks nosēdināts goda vietā viesu istabā vai kopgaldā telpās, kur māsa Rafaela uzklausi viņa vajadzības. Māsai ir uzticēti pārziņas pienākumi līdz brīdim, kad Daugavpils un Rēzeknes bīskaps Aleksandrs dos svētību igumenei, izvēlētai no māsu saimes. Cilvēki parasti nāk ar lūgumu palūgties par pašu vai slimnieku, ziedo pārtiku, naudu. Svētdienās kopgaldā apmeklē arī draudzes ticīgie.

Ilūkstes klosteri šobrīd dzīvo piecas māsas, jaunākajai ir 30 gadi. «Atbilde uz jautājumu, kā māsas vai es pati nonācu klosterī, ir viena un tā pati — lai kalpotu Dievam.» «Latgales Laikam» teica māsa Rafaela.

Klosterī diena sākas ar rīta lūgšanu, ko māsas lūdz savā cellē, un kopīgu dievkalpojumu. Pēc tam māsas pabrokastojušas dodas savās gaitās. Klosters cilvēki kalpo gan ar lūgšanu, gan ar darbu. Tā kā klosterim ir atdoti īpašumi, tostarp arī zeme, tad māsas ir iekopušas sakņu un puķu dārzus, siltumnīcas, kā bija arī senāk. Māsas rudens ražu ir salikušas burciņās, nolikušas pagrabā ziemai. Pateicoties ziedojumiem, pakāpeniski tiek atjaunotas klosterā celles un citas telpas. Atelpas brīdī tiek ieturētas pusdienas. Vakarā pulksten 19.00 māsas atkal sanāk kopā uz dievkalpojumu. Pēc vakariņām, kuru laikā tiek pārrunāti arī padarītie darbi, māsas dodas uz savām cellēm, lūdz Dievu, apcer Svētos Rakstus, izšuj sakrālās drānas. Diena noslēdzas ar



● Pareizticīgo klosteri rotā zelta kupols.

lūgšanu un naktsmieru.

Kā skaidroja māsa Rafaela, klosterī viss ir caurausts ar lūgšanu. Ja māsas saņems baznīcu, tad viņas to dara, lūdzot Dievu, tāpat ar lūgšanu tiek iesākti, pavadīti un pabeigti darbi dārzā, virtuvē. «Lūgšana ir klosterā cilvēku visa dzīve,» teica māsa Rafaela.

Viņa vairāk kā pusi no saviem 77 gadiem ir aizvadījusi laicīgajā pasaulē, taču vienmēr ilgojusies būt kopā ar Dievu. Kad viņa pirms 14 gadiem ienāca klosterī, sajūtās kā mājās. Tagad māsa Rafaela zina stāstīt, ka katram cilvēkam ir vajadzīgs Dievs, viņš palīdzēs pārvarēt grūtības, prātis apdāvināt un iepriecināt vajadzīgajā brīdī. «Māsas klosterī, tāpat kā cilvēki, kas dzīvo ārpus klosterā, strādā, cīnās ar rakstura nepilnībām, tāpat arī laicīgo dzīvi dzīvojošie, līdzīgi kā klosterī dzīvojošie, ir aicināti iet svētuma ceļu. Mēs palīdzam grūtībās, trūkumā nonākušajiem. Katrs cilvēks, kuru tu satiec, kurš lūdz palīdzību, ir tavs tuvākais. Māsas atbalsta arī cita citu. Ģimenē taču



● Klosters baznīca ir arī draudzes baznīca.

ir tāpat. Protams, klosterī notiek cīņa, un tā notiek nevis uz barikādēm vai ielās, bet gan cilvēka paša sirdī. Tā ir cīņa ar lepnumu, kas ir visu grēku «tēvs», egoismu, dūsmām, nepacietību. Klosters lepnaiss iemācās būt pazemīgs, egoisma vietā izaudzē paklausību. Mūsu «ieroči» ir Svētā Komūnija, grēksūdze (katru svētdienu) un lūgšana. Tāds ir ceļš pie Dieva. Kad Dievs mūs sagaidīs nāves brīdī, pirmais jautājums būs, cik čakli esi strādājis arī viņa druvā,» skaidro māsa Rafaela.

Māsai Apolinārijai ir uzticēts kopt un uzturēt baznīcu, strādāt siltumnīcā un dārzā, izšūt baznīcas drānas, pirkt pārtiku. Māsa Apolinārija pastāstīja: «Dzīvojot laicīgo dzīvi, brīvdienās un atvaļinājumos braucu svētceļojumos, apmeklēju daudzus dievnamus un klosterus. Svētceļniece un baznīcā gājēja biju 11 gadus, sapratu, ka Dievs man ir vajadzīgs kā gaiss. Tagad, esot Ilūkstes

## UZZIŅAI

## Ilūkstes klosters vēsture

- x 1667. gadā Ilūkstē bija izveidots uniātu jeb grieķu katoļu vīriešu klosteris.
- x 1839. gadā uniāti tika pievienoti Krievijas Pareizticīgo baznīcai, tāpēc arī Ilūkstes klosteris pieņēma pareizticību.
- x 1851. gadā klosteris sāka saņemt valsts dotāciju.
- x 1857. gadā pie klosterā sāka darboties draudzes skola.
- x 1881. gadā tas tika pārveidots par sieviešu klosteri.
- x Klosters paspārnē atvēra meiteņu patversmi skolu.
- x 1909. gadā klosters skola bija pārvērsta par septiņu klašu ģimnāziju.
- x 1927. gadā iesvētīja klosters baznīcu, kas veltīta Dievmātes Piedzimšanas godam.
- x Padomju laikā klosteri slēdza, celles pārbūvēja, darbojās vienīgi baznīca.
- x Klosters baznīcai ir uzstādīts apzeltīts kupols un uzbūvēts zvanu tornis.

klosteri, jutos laimīga. Esmu iemācījusies lūgt Dievu strādājot.» Kad jādodas uz veikalu vai pie ārsta, tad māsas apgērbj laicīgās drānas, iestarpināja māsa Rafaela.

Par Ilūkstes klosters atjaunošanu māsas un klosters baznīcas draudze ir pateicīgi Dievam un Dievmātei, Latvijas Pareizticīgo Baznīcas Visaugstisvētītajam Rī-

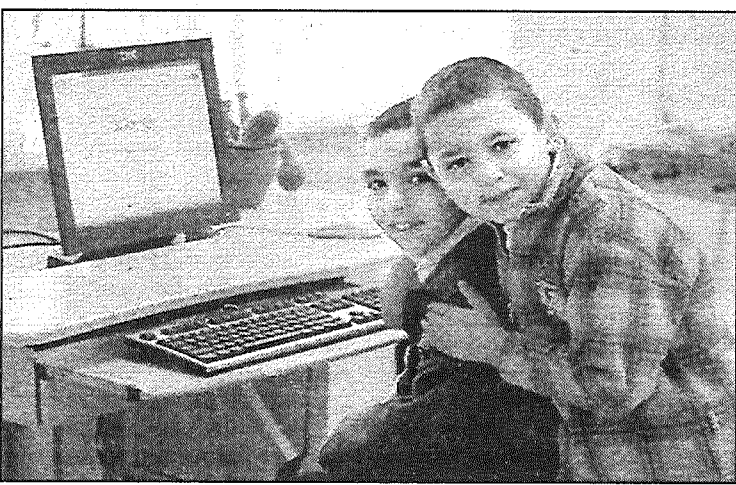
gas un Latvijas Metropolitam Aleksandram, Daugavpils un Rēzeknes bīskapam Aleksandram, priesterim Ambrozijam, kurš tagad ir iecelts par Jēkabpils Svētā Gara vīriešu klosters igumenu un nes Agafangela vārdu, teica māsa Rafaela, uzsverot: «Dievam pateicamies un lūdzam jaunus aicinājumus».

«Latgales Laiks»

## Grīvā atvērts romu resursu centrs

Grīva ir savdabīga Daugavpils daļa, kas nelīdzinās citiem pilsētas mikrorajoniem. Tie, kuri tur dzimuši un dzīvo, ar lepnumu saka: «Mēs esam no Grīvas!» Tikpat pīlntiesīgi to var teikt arī čigānu tautības pārstāvji, jo Grīvā viņu dzīvo visvairāk.

Tieši romiem Daugavpils Raiņa 6. vidusskolā atklāja resursu centru — daudzfunkcionālu kultūrizglītības telpu bērniem un pieaugušajiem. Centra pamatmērķis ir kļūt par vietu, kur romi jutīsies komfortabli un varēs attīstīt savas pilsoniskās prasmes, komunicēt ar citu tautību pārstāvjiem, rīkot seminārus un radošās darbnīcas. Grīvas skola nav izvēlēta nejauši, jo tā ir vienīgā izglītības iestāde Daugavas kreisajā krastā, un lielai daļai no pilsētas iedzīvotājiem arī kultūras centrs, šeit darbojas bibliotēka. Pie skolas ir liels sporta laukums. 6. vidusskolā mācās vairāk nekā 20 čigānu tautības bērni, tajā skaitā vidusskolā — trīs. (Kopumā Latvijā



● Ruslanam un Arsenam patīk resursu centrs.

vidusskolā mācās 29 čigāni.)

Resursu centrs Daugavpilī ir viens no četriem Latvijā. Oktobrī šādi centri jau atklāti Talsu novada Valdemārpilī, Jelgavā un Valmierā. Tie atvērti ar Nīderlandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas fondu atbalstu.

Centru pedagogi un mediatori izgājuši speciālu apmācību, mediatori būs starpnieki starp čigā-

nu kopienu un valsts un pašvaldības iestādēm. Centra mediatorē Daugavpilī Ludmila Marcinkeviča pastāstīja, ka šeit bērni var lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku, rotaļāties un komunicēt ar vienaudžiem, savukārt pieaugušajiem romiem paredzētas praktiskas nodarbinātības un profesionālas konsultācijas, piemēram, ar Nodarbinātības valsts aģentūras

un sociālo lietu pārvaldes speciālistiem. Šeit viņi varēs tikties ar savas tautas un citu Daugavpilī dzīvojošo tautu pārstāvjiem.

Projekta autore Kristīne Liepiņa minēja interesantu faktu, ka čigāni dzīvo daudzās Latvijas reģionos, ne tikai Latgalē, kā daudzi uzskata. Taču katrā Latvijas reģionā viņi ievērojami atšķiras cits no cita, pārņemot tās vai citas teritorijas mentalitātes un kultūras īpatnības. Piemēram, Kurzēmē un Vidzemē dzīvo latviski runājoši čigāni, viņi lieto latīņu alfabētu. Savukārt Latgales čigāni kā komunikācijas veidu ārpus savas kopienas izmanto krievu valodu un lieto kirilicu.

Daugavpilī vienmēr ir dzīvojis liels čigānu skaits, un attieksme pret viņiem nav bijusi viennozīmīga. Ludmila Marcinkeviča saka, stereotipam, ka čigāni ir neizglītoti, nekultūrāli cilvēki, jau sen nav pamata. «Čigāni ir dažādi, tāpat kā visi — krievi, latvieši, ukraiņi, mēs atšķiramies ar vienkāršību un visu savu likumu stingru ievērošanu, kuri ļoti at-

šķiras no vispārpieņemtajiem. Mēs augsti godājam savu bagātu seno kultūru un ievērojam tradīcijas,» viņa saka. Pēc Ludmilas Marcinkevičas teiktā, čigāni Daugavpilī jūtas komfortabli, daudzi šeit dzīvo paaudzju paaudzēs, piemēram, viņa šeit ir dzimusi un uzaugusi.

6. vidusskolā mācās Nadeždas dēli Arsens un Ruslans. Savukārt jaunākās meitas Eva un Liliņa tikai gatavojas skolai. Zēni centrā uzreiz jutās kā mājās — tūlīt pat sāka spēlēt galdā futbolu, bet tad apsēdās pie datora, stāstot domes priekšsēdētājam Jānim Dukšinskim par datorspeles īpatnībām.

Centra atklāšanā dziesmu par mīlestību pret vecākiem nodziedāja vidusskolas audzēkne čigāniete Dana Tumaševiča, kolektīvs «Pavasaris» nodziedāja iemīļotu latgaļu dziesmu.

Izglītības pārvaldes vadītāja Marina Isupova pateicās kolēģiem no Jēkabpils un Evelīnai Balodei, kas izcīnījusi šo projektu Daugavpilij.

«Latgales Laiks»

## Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

### Krāslavas novadā par slepkavību apcietināts agrāk sodīts vīrietis

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Dace Gutmane ziņo, ka Krāslavas novadā ticis sadurts vīrietis, kurš no gūtajām traumām notikuma vietā miris.

18. novembrī Robežnieku pagastā kādā no privātmājām tika atrasts 1971. gadā dzimušā vīrieša liķis ar durtu brūci kaklā. Tajā pašā dienā aizdomās par slepkavības izdarīšanu policija aizturēja kādu vietējo iedzīvotāju. 1979. gadā dzimušais vīrietis jau agrāk bijis sodīts par analogiska rakstura noziegumu.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas «Par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei, vai par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, ja to izdarījuši organizēta grupa». Notiek izmeklēšana, aizdomās turētais apcietināts.

### Balvos vīrietis nejauši iešāva sev rokā un kājā

Balvos, neuzmanīgi rīkojoties ar šaujamo ieroci, vīrietis iešāva sev rokā un kājā. Negadījums notika 20. novembrī, kad 1959. gadā dzimis vīrietis savās mājās, tīrot pašam piederošo reģistrēto ieroci,

nejauši savainojās. Viņš tika nogādāts slimnīcā, kur saņēma medicīnisko palīdzību. Pēc tās saņemšanas ievainotais tika palaists mājās.

Policijā uzsākta administratīvā lietvedība par nevērīgu apiešanos ar šaujamo ieroci.

### Lubānas ezerā noslika vīrietis

20. novembrī nelaimes gadījums notika Rēzeknes novada teritorijā. Tur Lubānas ezerā, apgāzoties laivai, aukstajā ūdenī iekrita un noslika 1973. gadā dzimis vīrietis.

### Rēzeknē jaunieši nakts laikā izdarījuši trīs laupīšanas

Policijas inspektore informē, ka Rēzeknē vienas nakts laikā divi jaunieši izdarījuši trīs laupīšanas. Naktī no 16. uz 17. novembri Ziemeļu mikrorajonā no laupītāju uzbrukumiem cietušas trīs personas — 1991., 1992. un 1989. gadā dzimuši vīrieši.

Operatīvi reaģējot uz izsaukumu, saistībā ar notikušajiem noziegumiem tika aizturēti divi 1998. gadā dzimuši jaunieši, no kuriem viens jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā par mantiska rakstura nozieguma izdarīšanu. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta, notiek izmeklēšana.

Izmeklēšanas gaitā policija atguvusi daļu nolaupīto mantu. Vēl noskaidrots, ka pēc laupīšanām tajā pašā dienā puīši

apzaguši garāžas, par ko uzsākts vēl viens kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas. Notiek izmeklēšana.

### Daugavpili notriekts neuzmanīgs gājējs

21. novembrī ap pulksten 17.35 Daugavpils novada Naujenes pagasta Vecstropos iepretim sabiedriskā transporta pieturai «Vecstropi» ar automašīnu Dacia, kuru vadīja 1929. gadā dzimis vīrietis, tika notriekts gājējs. 1974. gadā dzimušais vīrietis šķērsoja ceļu tam neparedzētajā vietā.

Policijas rīcībā esošā sākotnējā informācija liecināja, ka gājējs skriešus šķērsoja brauktuvi, lai paspētu uz autobusu, kurš bija pietājis pieturā. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā tika kavēta autobusu kustība. Notiek izmeklēšana.

### Krāslavas novadā uz ceļa kārtējais tumšā laika upuris

23. novembrī ap pulksten 17.25 Krāslavas novada Ūdrīšu pagastā uz ceļa, kas atrodas ārpus apdzīvotas vietas, ar automašīnu VW Golf, kuru vadīja 1960. gadā dzimis vīrietis, tika notriekts gājējs. 1960. gadā dzimis vīrietis. Viņš tuvu braucošā transportlīdzekļa priekšā šķērsoja ceļa braucamo daļu. Noskaidrots, ka gājēja apģērbam nebija nekādu gaismu atstarojošo elementu.

Soreiz, laimīgā kārtā, cietušais guva tikai dažādus lūzumus un medicīniskās

palīdzības sniegšanai tika nogādāts slimnīcā. Notiek izmeklēšana.

### Ludzā vīrietis izkrita pa ceturtā stāva logu

21. novembrī Ludzā notika nelaimes gadījums. Pa sava dzīvokļa logu, kas atrodas daudzdzīvokļu mājas ceturtajā stāvā, izkrita 1974. gadā dzimis vīrietis. No kritiena rezultātā gūtajām traumām viņš diemžēl notikuma vietā nomira.

Uzsāktajā kriminālprocesā notiek izmeklēšana un tiek noskaidroti nelaimes gadījuma apstākļi.

### Līvānos aizturēts iespējama laupītājs

26. novembra naktī Līvānos notikusi laupīšana, ziņo inspektore Anastasija Laizāne. Nenoskaidrota persona, pielietojot fizisku spēku pret 1961. gadā dzimušu vīrietī, izrāva viņam no rokām somiņu ar naudu un sāka bēgt. Uzbrukums notika brīdī, kad cietušais izgāja no spēļu zāles, kur bija laimējis zināmu summu naudas.

Tomēr upuris nebija gatavs padoties un atdot laupītājam laimēto naudu. Tāpēc viņš metās ļaundarim pakal un ātri to panāca. Operatīvi reaģējot uz izsaukumu, notikuma vietā drīz ieradās policijas darbinieki. Viņi aizturēja iespējamo uzbrucēju, kas izrādījās 1991. gadā dzimis vīrietis.

Par laupīšanu uzsākts kriminālprocess.

## Lauku ceļi joprojām pilni «tumšo gājēju»

### Sākums 1. lappusē.

Runājot par policijas reidu laikā konstatēto Preiļu un apkārtnējo novadu teritorijā, Jelena Kozere teic, ka ļoti liela daļa uzrunāto «tumšo gājēju» pat nav dzirdējuši par izmaiņām likumā un to, ka jau kopš oktobra vidus gājējiem, kas diennakts tumšajā laikā pārvietojas pa neapgaismotiem ceļiem, obligāta prasība ir gaismu atstarojošā veste. Pašlaik reidi notiek divas reizes nedēļā, ikreiz tiek sastādīti no pieciem līdz 10 administratīvajiem protokoliem, visi «tumšie gājēji» un velosipēdisti tiek brīdināti. Ja kāds no brīdinājumu saņēmējiem gada laikā tiek pieķerts bez vestas vēlējis, tam nāksies maksāt soda naudu, kas ir līdz 30 eiro. Tomēr reidiem ir arī savs pozitīvs rezultāts. Vecākā inspektore min kādu Preiļu novada iedzīvotāju, kurš saņēmis brīdinājumu un pēc vairākām

dienām uz ceļa sastapts jau ar gaismu atstarojošo vesti, tā pasargājot sevi no nelaimes.

Soruden, laimīgā kārtā, Preiļu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā satiksmes negadījumu, kuru rezultātā būtu cietuši vai bojā gājuši gājēji un citi mazaizsargātie ceļu satiksmes dalībnieki, nav. Pieķertie «tumšie gājēji» parasti aizbildinoties, ka viņi jau neiet nekur tālu, tikai pie kaimiņa vai uz veikalu, nu kādus simts vai divsimt metrus. Grūti nākas pārliecināt, ka šāds «tumšais» gājējs var būt veselības un pat dzīvības vērts.

● **Visbiežākā aizbildināšanās, kāpēc nav vestes, — mēs nezinajam, ka vajag. Vienam no gājējiem gaismu atstarojošā veste bija pagērbta zem siltās virsjakas, jo, raugi, izmērs esot par mazu, lai uzvilktu virs vējjakas.**



### Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 3. līdz 9. decembrim

| Procesa veids | Tiesas sēdes laiks | Prasītājs                                     | Atbildētājs  | Būtība  | Tiesas sēdes veids | Tiesnesis  |
|---------------|--------------------|---|--|---|--------------------|------------|
| Rakstveida    | 3. decembris       | SIA "Līvānu siltums"                          | Valentīna Ročenko, Evelīna Namavira, Pēteris Medvedevs             | prasības pieteikums par parāda un likumisko procentu piedziņu |                    | R.Krēsliņa |
| Rakstveida    | 3. decembris       | SIA "Līvānu siltums"                          | Sanita Bartuseviča, Iluta Bartuseviča, Kristaps Bartusevičs        | maza apmēra prasība par parāda piedziņu                       |                    | R.Krēsliņa |
| Mutvārdu      | 3. decembris       | SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība" | Aļona Davidaitiene   | izlikšana no patvarīgi aizņemtās dzīvojamās telpas            | Atklāta            | R.Krēsliņa |
| Mutvārdu      | 3. decembris       | SIA "Līvānu siltums"                          | Aigars Leitīns, Valdis Leitīns, Oksana Leitīna, Lidija Jermašenoka | maza apmēra prasība par parāda piedziņu                       | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 3. decembris       | VAS "Valsts nekustamie īpašumi"               | Sergejs Lukašenkovs  | maza apmēra prasība par naudas piedziņu                       | Atklāta            | R.Krēsliņa |
| Mutvārdu      | 3. decembris       |   | Grigorijis Ščedrovs  | APK 175.p.  | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 3. decembris       |   | Boriss Zagrebajevs   | APK 175.p.  | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 4. decembris       |   | Andris Tarasovs  | KL 175.p.3.d., KL 274.p.1.d.                                  | Atklāta            | A.Stikāne  |
| Mutvārdu      | 4. decembris       |   | Guntis Mičulis   | KL 175.p.3.d.   | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Rakstveida    | 5. decembris       | Norvik banka                                  | Irina Tarvide  | maza apmēra prasība par naudas piedziņu                       |                    | I.Stivriņa |
| Rakstveida    | 5. decembris       | SIA "Līvānu siltums"                          | Lidija Banuša  | maza apmēra prasība par naudas piedziņu                       |                    | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 5. decembris       | SEB banka                                     | Sergejs Kolosovs   | parāda piedziņa   | Atklāta            | I.Beitāne  |
| Rakstveida    | 8. decembris       | AS Latvenergo                                 | Zenfira Gunba  | maza apmēra prasība par naudas piedziņu                       |                    | R.Krēsliņa |
| Mutvārdu      | 8. decembris       | SIA "Preiļu saimnieks"                        | Rihards Paradniks  | līgumsoda piedziņa  | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 8. decembris       | SIA "Preiļu saimnieks"                        | Valentīna Novika   | maza apmēra prasība par naudas piedziņu                       | Atklāta            | I.Stivriņa |
| Mutvārdu      | 8. decembris       | SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība" | Dainis Davidenko   | izlikšana no patvarīgi aizņemtās dzīvojamās telpas            | Atklāta            | R.Krēsliņa |
| Rakstveida    | 9. decembris       | Liene Lukjanska                               | Valdis Surgunts  | maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu                |                    | R.Krēsliņa |
| Rakstveida    | 9. decembris       | Maruta Čeleviča                               | Donats Čelevičs  | maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu                |                    | R.Krēsliņa |
| Mutvārdu      | 9. decembris       | SIA "Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde"     | Proskovja Suhareva, Aleksejs Suharevs                              | parāda piedziņa   | Atklāta            | I.Beitāne  |
| Mutvārdu      | 9. decembris       |   | Ivans Konstantinovs  | KL126.p.1.d.  | Atklāta            | A.Stikāne  |
| Mutvārdu      | 9. decembris       |   | Aivars Peipiņš   | APK 175.p.  | Atklāta            | I.Beitāne  |



## Kā jūs vērtējat aizliegumu smēķēt uz dzīvojamo māju balkoniem, pie logiem, kāpņu telpās?



**Monika no Sīlukalna:**  
— Nekad mūža neesmu atbalstījusi smēķēšanu. Man ir alerģija pret dūmiem. Arī savu vīru atradināju no šī kaitīgā ieraduma, un jau 17 gadus viņš nesmēķē. Arī citi ģimenē nesmēķē. Ja auto-

busa pieturā vai kur citur gadās kāds, kas smēķē, ir ļoti nepatīkami. Bet aizrādīt baidos. Labāk cenšos izvairīties no tādiem.

### Anita no Preiļiem (nefotografējās):

— Uzskatu, ka pieņemtais likums ir pareizs un vajadzīgs. Ir ļoti nepatīkami, ja kāds smēķē uz balkona vai kāpņu telpā. Man nav jācieš kāda pipmaņa dūmi, ja man tas ir nepatīkami. Esmu par to aizrādījusi, bet cilvēki uzskata, ka nedrīkst aizrādīt. Atbild, ka viņi grib un to darīs. Kāpēc par kaut kādu citu uzvedību, kas sabiedrībai ir nepieņemama, var aizrādīt, bet par smēķēšanu — nē? Tagad smēķēšana, ja tā traucē kaimiņiem, būs aizliegta ar likumu. Lai smēķē kādās citās vietās.

### Marija no Preiļiem (nefotografējās):

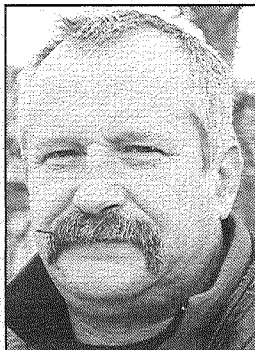
— Labi, ka tāds likums pieņemts. Piemēram, kad kaimiņi uz balkona smēķē, dūmi plūst manā dzīvoklī. Līdz šim aizrādījusi netīku. Mūsdienās labāk to nedarīt, jo nezini, kādi cilvēki ir blakus. Tagad, kad tas noteikts ar likumu, varbūt mēģināšu aizrādīt. Manā ģimenē neviens nesmēķē.

### Rolands no Preiļiem (nefotografējās):

— Likumu vērtēju pozitīvi. Pats nesmēķēju. Diemžēl kaimiņi smēķē gan uz balkona, gan pie logiem. Aizrādīšana nelīdz. Domāju, ka šajā ziņā arī jaunais likums nelīdzēs, jo nav kontrolējošo iespēju. Kā pierādīt smēķēšanu aizliegtās vietās? Pasauksi policiju, tā atbrauks, bet kaimiņš vairs nesmēķēs.

### Antons no Preiļiem:

— Par šādu likumu nezinu un neesmu to lasījis. Arī neinteresē. Pats nesmēķēju un arī tuvākie ģimenes locekļi nesmēķē. Smēķēšanu kāpņu telpās un citviet, kur dūmi jāelpo pārējiem, vērtēju negatīvi. Esmu aizrādījis smēķētājiem. Viņi neņem vērā, turpina smēķēt.



### Hinna no Riebiņiem:

— Es piekrītu, ka nedrīkst smēķēt tādās vietās, kur dūmi jāelpo citiem cilvēkiem. Līdz šim gan pieņemts smēķēt visur, nerēķinoties ar citiem. Aizrādījusi neesmu, jo, manuprāt, to neņemtu vērā. Nedomāju, ka smēķētāji tik drīz atradināsies no smēķēšanas uz balkoniem, pie loga vai kāpņu telpās. Mans vīrs arī smēķē, tomēr viņš seko, lai dūmi netraucētu ģimenes locekļiem.

L.Rancāne  
Foto: I.Kirilova

# SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus.  
Labas cenas.  
Samaksa tūlītēja. Svari.  
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA”  
iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.  
Svari. Samaksa tūlītēja.  
Tālr. 28761515.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.  
Samaksa tūlītēja.  
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA Lauku Miesnieks  
iepērk mājlopus.  
Augstas cenas.  
Samaksa tūlītēja. Svari.  
Tālr. 20207132.

PVC Logi no 15 EUR  
Ārdrurvis no 99 EUR  
Pilns serviss  
Bez % kredīts + dāvana  
T.28673992 [durvistev.lv](http://durvistev.lv)

IEPĒRK METĀLLŪZNUS.  
Augstas cenas.  
Strādājam jebkurā laikā.  
Tālr. 29198531.

## PĀRDOD

AUDI 100 (1987. g. izl., 2,2, gāze, EUR 550), AUDI 100 (1983. g. izl., 2,2, EUR 340), AUDI 80 (1990. g. izl., 1,8, EUR 550), VW GOLF 4 (1999. g. izl., 1,6, EUR 1300), VW GOLF 3 (1993. g. izl., EUR 800). T.29438541;

CHRYSLER VOYAGER (2000. g. izl., 2,5 TDI, EUR 1500), OPEL SINTRA (1998. g. izl., 2,2, EUR 1200), SAAB 9-3 (2000. g. izl., 2,2 TDI, EUR 1600), FORD ESCORT (1998. g. izl., 1,6, EUR 500) vai maina. T.29438541;

CHRYSLER VOYAGER (3,3, 1996. g. izl., benzīns/gāze, automāts, zaļā met. krāsā, TA, ādas salons, 7-vietīgs, lietie disk, el. stikli, el. spoguļi, relingi, krūzkontrole, signalizācija). T.26351451;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 1,8, EUR 900), MAZDA 323C (1996. g. izl., 1,5, EUR 550), MAZDA XEDOS 6 (1995. g. izl., 2,0, EUR 650), OPEL VECTRA (1996. g. izl., 1,6, EUR 650), OPEL ASTRA (1993. g. izl.). T.29438541;

RENAULT CLIO (2005. g. izl., 1,2, benzīns, 2 AIR BAG, baltā krāsā, hečbeks, 5-durvju). T.28260239;

RENO ESPACE (1992. g. izl., 2,1, turbodizelis, teicamā tehniskā un vizuālā stāvoklī, ziemas riepu komplekts). T.26378917;

SAAB 900SE (melnā krāsā, 2,0, turbo, benzīns, 1997. g. izl., EUR 996). T.26343382;

SEAT IBIZA (dzinējs 1,46, 1993. g. izl., 2-durvju, 149000 km, 5-pakāpju ĀK, TA līdz 25.11.2015., papildus vasaras riepas ar diskām, EUR 450). T.29215611, 26420955;

SUBARU UNIVERSAL (1991. g. izl., sudraba met. krāsā, ideālā stāvoklī, TA līdz 03.2015., lūka, piekabes āķis). T.29124638;

VAZ 2104 (1988. g. izl., dzinējs 1,3, universāls, TA līdz 10.2014., ikgadējais ceļu nodoklis – EUR 35). T.29859986;

VW GOLF (1990. g. izl., tumši zilā krāsā, TA līdz 28.05.2015.). T.28770635;

VW MULTIVAN (1997. g. izl., 2,5 TDI, TA uz gadu, EUR 3700) vai maina pret traktoru. T.22082828;

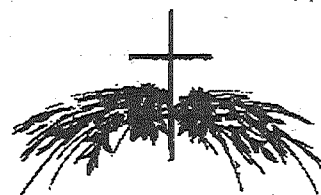
VW PASSAT (1992. g. izl., 1,8, mono, melnā krāsā, TA līdz 01.07.2015., normālā stāvoklī, EUR 550) vai maina ar savu piemaksu. T.28307700;

VW PASSAT UNIVERSAL (1997. g. izl., tikko no Vācijas, 1,9 TDI, TA līdz 11.2015., labā tehniskā un vizuālā stāvoklī). T.29194935;

VW POLO (2000. g. izl., 1,0, benzīns, 3-durvju, TA, zilā krāsā, labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, bez rūsas, tīra, EUR 1000). T.27420411;

VW SHARAN (TDI, 2001. g. izl., ādas salons, labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, piekabes āķis, arī citas ekstras, EUR 3150). T.29194935;

VW TRANSPORTER (CARAVELLA, 1995.



Tā ir māte – tik skaidra kā diena,  
Mīlas gaismā pār mūžiem kas kvēl,  
Tā ir māte, kas katram ir viena,  
Kuru zaudējot isti kļūst žēl.  
**Izsakām līdzjūtību**  
**Ļubovai Fominai, MĀTI kapu**  
**kalniņā pavadot.**  
SIA "Agrofirma "Turība"  
kolektīvs

Var nemanot pienākt salna,  
Kad ziedi kā sniegpārslas birst.  
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,  
Tās pavediens pēkšņi var irt.  
**Izsakām līdzjūtību**  
**Silvijai Kotānei, no MĀTES**  
**uz mūžu atvadoties.**  
Riebiņu novada dome

Tava mīla māmuliņe  
Mūža miegu aizmigusī,  
Apklusuši silti vārdi,  
Neteiks labu padomiņu.  
**Skumju brīdī esam kopā ar**  
**Viju Kotāni, MĀMUĻU**  
**mūžībā izvadot.**  
Rušonas pamatskolas kolektīvs

g. izl., 2,4, dizelis, pasažieru, 8-vietīgs (7+1), TA līdz 07.2015., EUR 1600). T.25385160;

diskus (lietos, "zvaigzne", R16, uz 4 bultskrūvēm, skaisti izskatās, der AUDI u.c.). T.28835312;

diskus (lietos, R14 HYUNDAI, NISSAN, R15 HONDA CRV, MERCEDES, BMW, AUDI A3). T.29409230;

diskus (lietos, R16, uz 5 bultskrūvēm, ar labām ziemas riepām, FORD, MAZDA utt.). T.22463662;

diskus (metāla, VW PASSAT, 4 gab.). T.26357419;

komplektu (ZIL, GAZ, dizelim), apvalku, plāksni, spararatu (MTZ 80), grozu (ZIL). T.26367400;

rezerves daļas (AUDI 80, 1988. – 1995. g. izl., 1,9 TD, TDI). T.29100070;

rezerves daļas (AUDI A4, A6, 80 B4, 100 C4, CHRYSLER VOYAGER, 1991. – 2001. g. izl.). T.22155800;

rezerves daļas (AUDI A6 AVANT, 1996. g. izl., 1,9 TDI). T.29100070;

rezerves daļas (AUDI A6, B4, C4, COUPE, 100, 80, VW PASSAT, GOLF, VENTO, POLO, T4, ŠKODA FELICIA, SEAT TOLEDO, HONDA ACCORD, TOYOTA COROLLA). T.29438541.

## Turpinās preses izdevumu abonēšana 2015. gadam

“NOVADNIEKA”  
cena  
2015. gadam

Abonēšanas indekss 3033

| Abonēšanas periods | Fiziskai persona | Juridiskai personai |
|--------------------|------------------|---------------------|
| 1 mēnesis          | 4,80             | 6,05                |
| 3 mēneši           | 14,40            | 18,15               |
| 6 mēneši           | 28,80            | 36,30               |
| Gads               | 57,60*           | 72,60               |

\* Abonē gadam redakcijā un maksā par 11 mēnešiem – 52,80 EUR.

Abonementa noformēšanas maksa, abonējot pasta nodaļā vai pie pastnieka – EUR 0,71,

abonējot [www.abone.pasts.lv](http://www.abone.pasts.lv) – EUR 0,00 un zvanot pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001 – EUR 0,85